

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA EKONOMICKÁ
FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Transparentnost obecně prospěšných společností a ústavů v České republice

Transparency of Public Benefit Companies and Institutes in the Czech Republic

Student: Bc. Štěpán Gál

Vedoucí diplomové práce: Ing. Alžběta Urbancová, PhD.

Ostrava 2017

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Štěpán Gál

Studijní program:

N6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202T049 Účetnictví a daně

Téma:

Transparentnost obecně prospěšných společností a ústavů
v České republice
Transparency of Public Benefit Companies and Institutes
in the Czech Republic

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Právní úprava a podmínky pro zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy
  3. Analýza informací zveřejněných na internetových stránkách vybraných organizací
  4. Vyhodnocení a analýza informací ze sbírky listin vybraného vzorku organizací
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. 320 s. ISBN 978-80-247-5699-8.
- RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka 2016*. 16. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 1168 s. ISBN 978-80-7263-994-6.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

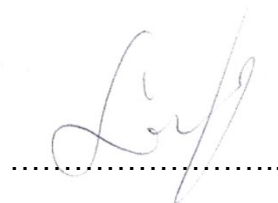
Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně všech příloh vypracoval samostatně.

V Ostravě dne 21. dubna 2017

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Štěpán Gál', written over a horizontal dotted line.

Štěpán Gál

Obsah

1	Úvod	5
2	Právní úprava a podmínky pro zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy	7
2.1	Základní pojmy.....	7
2.1.1	Nezisková organizace	7
2.1.2	Právnícká osoba.....	8
2.1.3	Transparentnost	8
2.2	Zákon o účetnictví.....	9
2.2.1	Kategorizace účetních jednotek	10
2.2.2	Účetnictví	11
2.2.3	Účetní závěrka	16
2.2.4	Výroční zpráva	19
2.2.5	Audit	21
2.2.6	Přechodné ustanovení č. 221/2015 Sb. Čl. II.	23
2.3	Zákon o veřejných rejstřících	24
2.4	Nový občanský zákoník	26
2.4.1	Ústav	26
2.5	Zákon o o.p.s.	28
2.5.1	Obecně prospěšná společnost.....	28
3	Analýza informací zveřejněných na internetových stránkách vybraných organizací	32
3.1	Kritéria posuzovaná při analýze internetových stránek	32
3.2	Analýza	36
3.2.1	Internetové stránky.....	36
3.2.2	Poslání a účel.....	39

3.2.3	Organizační struktura	41
3.2.4	Finanční zdroje.....	43
3.2.5	Doplňková činnost	45
3.2.6	Základní výkazy.....	47
3.2.7	Přehlednost webových stránek.....	49
3.2.8	Sponzoring	51
3.3	Shrnutí	53
4	Vyhodnocení a analýza informací ze sbírky listin vybraného vzorku organizací .	54
4.1	Úvod	54
4.2	Kritéria a zdroje.....	55
4.3	Seznam analyzovaných ústavů a o.p.s.....	56
4.4	Zakládací dokument, orgány neziskové organizace	58
4.5	Dozorčí rada, výše vkladu a doplňková činnost	60
4.6	Audit.....	63
4.7	Účetní závěrka	66
4.8	Výroční zpráva	74
4.9	Aktiva, výnosy a počet zaměstnanců	80
4.10	Shrnutí	83
5	Závěr	84
	Seznam použité literatury	86
	Seznam zkratk.....	90
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá problematikou transparentnosti neziskových organizací a konkrétně pak transparentnosti obecně prospěšných společností (dále jen o.p.s.) a ústavů.

Transparentnost se netýká pouze obchodních společností, ale také různých institucí, a to jak státních, tak i veřejných.

První část této práce se bude zabývat právní úpravou a podmínkami pro zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy. Budou zde rozebrány základní pojmy jako je například transparentnost, účetní závěrka, příloha, výroční zpráva. To vše v souvislosti s neziskovými organizacemi. Bude zde poukázáno na nejvýznamnější změnu legislativy v zákoně o účetnictví (dále jen ZOÚ). Tou je pro rok 2016 změna v kategorizaci účetních jednotek. Tato změna se netýká pouze obchodních společností, ale rovněž i neziskových organizací, kterým je díky této kategorizaci umožněno vést jednoduché účetnictví, pokud splňují určitá kritéria. Dále se tato část bude věnovat i právní úpravě pro vedení účetnictví včetně sestavování účetní závěrky a výroční zprávy. Rovněž bude uvedeno, kdy jsou vybrané neziskové organizace povinny k auditu dle platné legislativy. Dále zde bude rozebrán zákon o veřejných rejstřících, nový občanský zákoník a zákon o o.p.s., především tedy legislativa, která souvisí s vybranými neziskovými organizacemi a zveřejňováním informací do sbírky listin. Závěr této kapitoly bude věnován detailnímu přehledu vybraných neziskových organizací, kterým je tato práce věnována. Na závěr této kapitoly bude uvedena tabulka, která porovnává o.p.s. a ústav.

Třetí kapitola se bude zabývat analýzou informací zveřejněných na internetových stránkách vybraného vzorku o.p.s. a ústavů. Vzorek analyzovaných internetových stránek čítá 20 o.p.s. a 20 ústavů. Tato problematika není v případě neziskových organizací nijak zákonem omezena, tudíž bude velice obtížné stanovit kritéria, podle kterých se bude vybraný vzorek ústavů a o.p.s. analyzovat. Výstupem budou tabulky s porovnanými a zanalyzovanými výsledky, které budou součástí podkapitol. Každá

podkapitola se bude věnovat jednotlivému kritériu. Zjištěné výsledky budou porovnány a doplněny o komentář.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na vyhodnocení informací ze sbírky listin vybraného vzorku neziskových organizací. Vzorek analyzovaných o.p.s. a ústavů je totožný s analyzovaným vzorkem ve třetí kapitole. Jedná se rovněž o 20 o.p.s. a 20 ústavů. Výstupem budou tabulky, ve kterých budou analyzovány a porovnávány informace, které musí vybrané neziskové organizace zveřejnit, a zda tyto informace byly vůbec zveřejněny. Tyto informace budou analyzovány pro roky 2014 a 2015. Pro rok 2016 nebyly ještě žádné analyzovatelné údaje k dispozici. Rok 2013 nebyl rovněž vhodný k analýze, neboť ústav je možno založit až k 1.1.2014 dle nového občanského zákoníku (dále jen NOZ). Tato kapitola bude rozdělena obdobně jako kapitola třetí. Každému posuzovanému kritériu bude vždy věnována jedna podkapitola, kde budou porovnány zjištěné výsledky. Součástí každé podkapitoly bude rovněž tabulka a komentář.

Závěr této práce bude reflektovat výsledek analýz kapitol 3 a 4. Bude zde uvedeno, zda jsou zveřejněné informace dostačující, ať už se jedná o informace přístupné z internetových stránek vybraného vzorku neziskových organizací nebo informace ze sbírky listin dle typu vybrané neziskové organizace.

Mezi metody použité v této práci patří komparace a analýza. Informace analyzované v kapitole 3 a 4 budou porovnávány a analyzovány dle platné legislativy v příslušných letech. Cílem této práce je zjistit, zda vybrané neziskové organizace zveřejňují zákonem stanovené informace a zda informace, které zveřejňují na svých internetových stránkách, jsou dostačující.

2 Právní úprava a podmínky pro zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy

Následující kapitola obsahuje vymezení terminologie týkající se neziskových organizací. Obsahuje také příslušnou právní úpravu, která souvisí se zveřejňováním účetní závěrky a výroční zprávy. Závěr této kapitoly je věnován vybraným neziskovým organizacím, kterými se tato práce zabývá. Jedná se o o.p.s. a ústav.

2.1 Základní pojmy

V této části budou vymezeny základní pojmy související s problematikou neziskových organizací a transparentností.

2.1.1 Nezisková organizace

Nezisková organizace je považována za organizaci, která nebyla založena za účelem podnikání. Jsou tedy založeny za jiným účelem a mohou být zřízeny státem, skupinou lidí nebo společností. Podstatné je, že tyto organizace působí v rámci veřejného nebo soukromého neziskového sektoru. [4]

Mezi nestátní neziskové organizace v České republice patří:

- spolek, [13]
- ústav, [13]
- sociální družstvo, [25]
- obecně prospěšná společnost, [14]
- nadace nebo nadační fond, [13]
- registrovaná církev. [21]

O **počtu** těchto nestátních neziskových organizací v letech 2014, 2015 a 2016 informuje následující **tabulka 2.1**.

Tab.2.1 Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014, 2015 a 2016

Rok	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky	Celkem
01.prosinec.14	508	1407	2926	123	4158	86956	26118	122196
01.prosinec.15	505	1518	2894	388	4166	89584	26423	125478
01.prosinec.16	516	1635	2792	686	4177	92878	26370	129054
Procentuální srovnání	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky	Celkem
01.prosinec.14	0,42%	1,15%	2,39%	0,10%	3,40%	71,16%	21,37%	100,00%
01.prosinec.15	0,40%	1,21%	2,31%	0,31%	3,32%	71,39%	21,06%	100,00%
01.prosinec.16	0,40%	1,27%	2,16%	0,53%	3,24%	71,97%	20,43%	100,00%

Zdroj: www.neziskovky.cz, vlastní úprava

2.1.2 Právnícká osoba

Přesná definice právnické osoby se nachází pod § 20 odst. 1 NOZ. Dle tohoto zákona je právnická osoba organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou. [13]

Důležité je zde i to, že do definice právnických osob nezapadají pouze obchodní společnosti, ale i nestátní neziskové společnosti jako jsou **obecně prospěšné společnosti**, nadace a nadační fondy, církve a náboženské společnosti, **ústavy** a další.

2.1.3 Transparentnost

Pod pojmem transparentnost si lze v rámci spojení s problematikou zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy představit zprůhledňování informací a procesů, které se uskutečňují uvnitř dané organizace. Bez ohledu na to, zda se jedná o ziskovou či neziskovou organizaci.

V praxi existují dvě situace, za kterých účetní jednotky zveřejňují vybrané informace:

- pokud je podmínka zveřejňování údajů zakotvena v platné legislativě. Tu nalezneme v zákoně o účetnictví, v zákoně o veřejných rejstřících pod § 66, pro o.p.s. v zákoně o o.p.s. pod § 20 a pro ústav je tato podmínka uvedena v novém občanském zákoníku pod § 416, [13,14,22,23],
- z vlastní vůle.

Pod prvním bodem se skrývá zákonem stanovená povinnost, dle které by měla jakákoliv účetní jednotka zveřejňovat finanční i nefinanční údaje, ať už se jedná o obchodní společnost či neziskovou organizaci. Konkrétní podmínky pro zveřejňování informací neziskovou organizací budou specifikovány níže, včetně odkazů na platnou legislativu. Je vcelku logické, že stát chce mít přehled o činnostech neziskové organizace. Díky zákonem stanovené povinnosti zveřejňovat konkrétní informace si kdokoliv může ověřit činnost vybrané neziskové organizace či nahlédnout do jejich výkazů. Tyto informace jsou důležité i pro to, aby bylo jasné, z jakých zdrojů je daná organizace financována. Vhodně sestavená účetní závěrka může v případě neziskových organizací fungovat jako marketingový prostředek.

Další bod udává možnost, kdy vybraná nezisková organizace zveřejní finanční či nefinanční informace zcela dobrovolně, aniž by to po ní bylo vyžadováno platnou legislativou. Konkrétním podmínkám, za kterých musí neziskové organizace zveřejňovat určité výkazy, se budou věnovat následující kapitoly.

2.2 Zákon o účetnictví

I nestátní neziskové organizace jakožto účetní jednotka podléhají ZOÚ, a proto je nutné zde uvést ZOÚ 563/1991 Sb. Konkrétně je nutné uvést novinku pro rok 2016, a tou je **nová kategorizace účetních jednotek**. Dále můžeme v tomto zákoně, popřípadě v jiných právních předpisech, nalézt, jak mají vybrané nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) vést účetnictví, jak vypadá účetní závěrka neziskové organizace, výroční zpráva, i to, kdy musí tyto NNO předložit příslušné výkazy k auditu. Je zřejmé, že neziskové organizace musí vykazovat jiný druh informací než obchodní společnosti. Tyto informace jsou uvedeny dále v této práci, a to v kapitole 2.2.3 a 2.2.4.

2.2.1 Kategorizace účetních jednotek

Výše zmíněnou změnu v kategorizaci účetních jednotek přinesla novela ZOÚ č. 221/2015 Sb. Změna spočívá v tom, že se od 1.1.2016 nově dělí účetní jednotky do 4 různých kategorií. Jedná se o kategorie **mikro, malá, střední a velká**. Účetní jednotky se dělí na základě těchto kritérií:

- hodnota aktiv,
- čistý obrát,
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců během účetního období.
[23]

Toto dělení je dle ZOÚ § 1b následující:

*(1) **Mikro** účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot*

a) aktiva celkem 9 000 000 Kč,

b) roční úhrn čistého obratu 18 000 000 Kč,

c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.

*(2) **Malou** účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot*

a) aktiva celkem 100 000 000 Kč,

b) roční úhrn čistého obratu 200 000 000 Kč,

c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

*(3) **Střední** účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot*

a) aktiva celkem 500 000 000 Kč,

b) roční úhrn čistého obratu 1 000 000 000 Kč,

c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

*(4) **Velkou** účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 3.*

(5) Za velkou účetní jednotku se vždy považuje

a) subjekt veřejného zájmu,

b) vybraná účetní jednotka. [23]

2.2.2 Účetnictví

V předchozí kapitole 2.2.1 byla zmíněna kategorizace účetních jednotek. Ta samozřejmě umožňuje rozdělení těchto účetních jednotek do vybraných skupin, ale zároveň jsou dle ZOÚ stanoveny konkrétní podmínky na vedení účetnictví pro každou z těchto kategorií. [23]

Účetní jednotky, které se řadí do kategorie mikro a nejsou povinny k auditu, mohou dle § 9 odst. 3 a 4 ZOÚ vést účetnictví ve **zjednodušeném** rozsahu. [23]

Stejná možnost je umožněna i účetním jednotkám spadajících do kategorie malá. Opět za podmínky, že nejsou povinny k auditu dle § 9 odst. 3 a 4 ZOÚ. [23]

Účetní jednotky spadající do kategorie **střední** a **velká musí** vždy vést účetnictví v **plném rozsahu**. Je to z důvodu, že mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Tuto skutečnost potvrzuje § 9 odst. 3 ZOÚ. [23]

Podmínkám, za kterých vzniká povinnost vybraným neziskovým organizacím mít účetní závěrku ověřenou auditorem, se bude věnovat kapitola 2.2.5.

a) Jednoduché účetnictví

Novela ZOU č. 221/2015 Sb. nepřinesla pouze novou kategorizaci účetních jednotek, ale také znovu obnovila jednoduché účetnictví, a to k datu 1.1.2016.

Dle § 1f zákona o účetnictví může vést účetní jednotka jednoduché účetnictví, pokud:

- a) není plátcem daně z přidané hodnoty,*
- b) její celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč,*
- c) hodnota jejího majetku nepřesáhne 3 000 000 Kč a*
- d) je současně spolkem a pobočným spolkem, odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací a pobočnou mezinárodní odborovou organizací, organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů a pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů, církví a náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, nebo honebním společenstvem. [23]*

Dle bodu d) je tedy jasné, že je tato možnost vyhrazena pro účetní jednotky, které **nebyly** založeny za účelem **dosahování zisku**.

Novinkou oproti předchozí právní úpravě je bod a), který říká, že účetní jednotka, která vede jednoduché účetnictví, nemůže být plátcem DPH. [2]

Jak vést jednoduché účetnictví můžeme opět nalézt v ZOÚ pod § 13b, který říká, že:

(1) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví vedou účetní knihy, kterými jsou

- a) peněžní deník,*
  - b) kniha pohledávek a kniha závazků,*
  - c) pomocné knihy o ostatních složkách majetku.*
- (2) Peněžní deník obsahuje alespoň informace o*

a) peněžních prostředcích v hotovosti a peněžních prostředcích na účtech zejména v bankách, spořitelnách a úvěrních družstvech,

b) příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období,

c) průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem či výdajem podle písmene b).

(3) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví sestavují přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích (dále jen „přehled“). Přehled sestaví účetní jednotka nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období. Na tento přehled se použijí § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 a 2, § 29 odst. 1 a § 31 odst. 2 písm. a) podobně. [23]

b) Zjednodušené účetnictví

Dle § 9 ZOÚ může vést účetnictví ve **zjednodušeném rozsahu** účetní jednotka velikosti **mikro** a **malá**. Podmínkou je, že tato účetní jednotka nemá povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem. [23]

Tento paragraf rovněž udává, kterých účetních jednotek se zjednodušené účetnictví týká. Jedná se o:

- spolky, pobočné spolky,
- odborové organizace, organizace zaměstnavatelů,
- církve a náboženské společnosti,
- honební společenstva,
- **o.p.s.**,
- nadační fondy,
- **ústavy**,
- bytová či sociální družstva. [23]

Způsob, jakým má být zjednodušené účetnictví vedeno, je rovněž uveden v ZOÚ, a to pod § 13a:

(1) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu,

a) sestavují účtový rozvrh, v němž mohou uvést pouze účtové skupiny, nevyžaduje-li zvláštní právní předpis členění podrobnější,

b) mohou spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,

c) nepoužijí ustanovení § 25 odst. 3, s výjimkou odpisů,

d) nepoužijí ustanovení § 26 odst. 3 týkající se rezerv a opravných položek, s výjimkou rezerv a opravných položek podle zvláštních právních předpisů,

e) nepoužijí ustanovení § 27,

f) sestavují účetní závěrku v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny účetních jednotek (§ 4 odst. 8) prováděcím právním předpisem.

(2) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu podle odstavce 1, nemusí použít ustanovení § 13 odst. 1 písm. c) a d).

(3) Uplatnění postupu podle odstavců 1 a 2 není porušením ustanovení § 3 odst. 1 a § 7 odst. 1 a 2. [23]

c) Účetnictví v plném rozsahu

Jak účtují účetní jednoty, které vedou účetnictví v plném rozsahu, nalezneme v ZOÚ pod § 13:

(1) Účetní jednotky účtují, pokud tento zákon nestanoví jinak:

a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky), a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,

b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),

c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,

d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).

(2) Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto informace:

a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,

b) souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nenaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize,

c) zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

(3) Účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy. [23]

Jak tedy vyplývá – pokud nezisková organizace splňuje podmínky pro vedení zjednodušeného účetnictví, může rovněž přejít na vedení účetnictví v **plném rozsahu**. Problém může nastat v případě, že vybraná nezisková organizace vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, ale okolnosti ji nutí účtovat o určitých skutečnostech odděleně. Jedná se o situaci, kdy nezisková organizace čerpá příspěvky z grantu či obdržela dotace. V tomto případě je zjednodušené účetnictví pro neziskovou organizaci spíše na obtíž. Proto, pokud se předpokládá, že k takovým okolnostem dojde, je lepší rovnou vést účetnictví v plném rozsahu. [2]

Obecné právní předpisy jsou pro obchodní společnosti totožné s neziskovými organizacemi. Obsahová stránka rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy, se ale v případě vybraných neziskových organizací řídí **vyhláškou č. 504/2002 Sb.** [12]

O.p.s. a ústav, jakožto neziskové organizace, které budou analyzovány v následujících kapitolách 3 a 4, mohou vést účetnictví pouze ve **zjednodušené** formě anebo v **plném** rozsahu.

2.2.3 Účetní závěrka

Je logické, že po obsahové stránce bude účetní závěrka obchodní společnosti jiná než v případě neziskové organizace. Aby byla účetní závěrka neziskové organizace správně sestavena, musí být sestavena v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. Tato vyhláška se týká konkrétně účetních jednotek, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Dále je zde předpoklad, že účtují v soustavě podvojného účetnictví. [12]

Klasická účetní závěrka se skládá dle § 18 zákona o účetnictví z:

- rozvahy,
- výkazu zisku a ztráty,
- přílohy. [23]

Dle typu vedení účetnictví se liší forma účetní závěrky.

a) Jednoduché účetnictví

V případě, že účetní jednotka vede **jednoduché** účetnictví, nevychází z vyhlášky č. 504/2002 Sb., protože ta se týká pouze účetních jednotek, které účtují v soustavě podvojného účetnictví. V tomto případě vychází tedy účetní jednotka pouze ze **zákona o účetnictví**.

Zákon o účetnictví v případě jednoduchého účetnictví nezná pojem účetní závěrka. Jediné výkazy, které taková účetní jednotka zveřejňuje, **jsou přehled o majetku a závazcích, přehled o příjmech a výdajích.** [23]

Účetní jednotka musí provést inventarizaci dle § 29 a 30 ZOÚ a sestavit tyto přehledy ke dni uzavření účetnictví. Povinnost sestavit tyto přehledy má účetní jednotka vedoucí

jednoduché účetnictví nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období, a to dle § 13b odst. 3. [2,23]

b) Účetní závěrka ve zkráceném rozsahu

V případě účetní závěrky v **plném** i ve **zkráceném** rozsahu musí nezisková organizace vycházet z **vyhlášky 504/2002 Sb.** [12]

§ 2 odst. 3 písm. c) uvádí, že pokud účetní jednotka vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, sestavuje účetní závěrku ve zkráceném rozsahu. [12]

Ve vyhlášce 504/2002 Sb. pod § 3a je uveden výčet účetních jednotek, které mohou sestavit jednotlivé výkazy účetní závěrky ve zkráceném rozsahu, včetně informace, jak má takový výkaz vypadat. Jak bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. [12]

§3a vyhlášky 504/2002 Sb. zní:

(1) Rozvahu ve zkráceném rozsahu, která zahrnuje pouze položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi podle přílohy č. 1 k této vyhlášce, může sestavit pouze mikro účetní jednotka a malá účetní jednotka, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

(2) Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu, který zahrnuje pouze položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi podle přílohy č. 2 k této vyhlášce, může sestavit pouze mikro účetní jednotka a malá účetní jednotka, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

(3) Přílohu v účetní závěrce ve zkráceném rozsahu podle § 30 odst. 7 může sestavit pouze mikro účetní jednotka a malá účetní jednotka, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. [12]

K sestavení účetní závěrky ve zkráceném rozsahu použijeme přílohu 1 a 2 vyhlášky 504/2002 Sb. a výše zmíněné pokyny dle § 3a. [12]

Pro správné sestavení přílohy ve zkrácením rozsahu se musí postupovat dle § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb. V § 30 odst. 7 je uvedeno, které informace neobsahuje příloha ve zkráceném rozsahu. Mezi tyto informace nepatří například informace o použití obecných účetních metod, informace o použitém oceňovacím modelu či celkové odměně, kterou přijal auditor za povinný audit.

c) Účetní závěrka v plném rozsahu

Obsah účetní závěrky v plném rozsahu pro neziskové organizace vychází rovněž z vyhlášky č. 504/2002 Sb. Skládá se z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy v plném rozsahu. Jako vzor pro účetní závěrku a výkaz zisku a ztráty je opět dostupná příloha 1 a 2 této vyhlášky a obsahovou stránku jednotlivých položek těchto výkazů nalezneme pod § 7 – 30 rovněž ve vyhlášce 504/2002 Sb. [12]

Pokud má nezisková organizace povinnost k auditu, musí sestavovat účetní závěrku v plném rozsahu. Kdy jsou vybrané neziskové organizace povinny k auditu, je uvedeno v následující kapitole 2.2.5.

Co se týče přílohy, je nutno dodat, že nároky na její obsah jsou vysoké. Obsah přílohy je uveden pod § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb. Je velmi složité odlišit, které body jsou pro různé typy neziskových organizací podstatné. Vždy záleží na náplni těchto neziskových organizací, a proto není reálné vymezit seznam jednotlivých bodů, které musí každá nezisková organizace uvést v příloze. [2, 12]

NNO musí tedy uvést dle § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb. v příloze své účetní závěrky vždy informaci o: účetní jednotce, právní formě a o poslání. Dále je nutné uvést název a sídlo vybrané NNO. Rovněž je nutné uvést zde informace o hlavní a vedlejší činnosti. Samozřejmostí jsou údaje o orgánech organizace, zakladatelích, popřípadě o výši vkladů a o formě, v jaké byl tento vklad vložen. Nesmí chybět ani informace o přehledu přijatých darů a o odměnách, které byly vyplaceny orgánům vybrané NNO. [12]

Mezi informace, které mohou být součástí přílohy účetní závěrky NNO, patří:

informace o účetním období, použitých účetních metodách, způsobu zpracování účetních záznamů, způsobech a místech jejich úschovy, aplikaci obecných účetních

zásad, způsobech oceňování a odpisování, pokud je jejich znalost významná pro posouzení finanční, majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky. [2, 12]

2.2.4 Výroční zpráva

Výroční zpráva se týká pouze účetních jednotek, které jsou povinny k auditu, popřípadě těch, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis. [23]

Obecný obsah výroční zprávy nalezneme v ZOÚ, a to pod § 21 odst. 2, který zní:

Výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat nejméně finanční a nefinanční informace

a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy podle odstavce 1,

b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,

c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,

d) o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů,¹

e) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovně-právních vztazích,

f) o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí,

g) požadované podle zvláštních právních předpisů. [23]

---

¹ Výše zmíněný bod d) § 21 odst.2 ZOÚ není slučitelný s právní úpravou NNO. Například o.p.s. se nesmí dle § 17 odst. 2 zákona o o.p.s. účastnit na podnikání jiných osob.

Dle § 21 odst. 5 ZOÚ musí výroční zpráva taktéž obsahovat účetní závěrku a zprávu auditora. [23]

Tato práce se bude věnovat pouze výroční zprávě vybraných NNO, tedy **o.p.s. a ústavu**.

a) Ústav

V případě ústavu vycházíme z **NOZ**. Dle § 416 tohoto zákoníku je ústav povinen sestavit výroční zprávu. Tento paragraf udává, že obsah výroční zprávy vychází primárně ze ZOÚ, a to z výše uvedeného § 21 ZOÚ. Dále § 416 NOZ uvádí, že je výroční zpráva ústavu doplněna o další významnější údaje, mezi které patří i výše plnění, které je poskytnuto členům orgánů ústavu. K dalším informacím uváděným ve výroční zprávě patří změny v zakladatelském právním jednání a změny členů v orgánech ústavu. **Ústav zveřejní výroční zprávu** ve sbírce listin **nejpozději do 6 měsíců** po skončení účetního období. [13, 23]

b) O.p.s.

Informace týkající se výroční zprávy nalezneme v zákoně o o.p.s. č. 248/1995 Sb. Jedná se konkrétně o § 20 a 21 tohoto zákona, který udává **o.p.s.** povinnost vypracovat **a zveřejnit výroční zprávu nejpozději do 6 měsíců** po skončení účetního období, za které se výroční zpráva sestavuje. Výroční zprávu schvaluje správní rada, a poté musí být do 30 dní uložena do sbírky listin. [14]

§ 21 zákona o o.p.s. se odkazuje na platnou obecnou formu výroční zprávy dle zákona o účetnictví. Obecnou formou je opět myšlen § 21 ZOÚ, který je uveden výše. [23]

Co musí o.p.s. vykazovat ve výroční zprávě, je uvedeno v § 21 o o.p.s. Součástí tohoto výkazu jsou tedy informace o:

a) všech činnostech uskutečněných v účetním období v rámci obecně prospěšných služeb a doplňkové činnosti a jejich zhodnocení,

b) lidských zdrojích,

- c) výnosech v členění podle zdrojů,*
  - d) vývoji a stavu fondů obecně prospěšné společnosti k rozvahovému dni 9b),*
  - e) stavu majetku a závazků obecně prospěšné společnosti k rozvahovému dni a o jejich struktuře,*
  - f) celkovém objemu nákladů v členění na náklady vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, pro plnění doplňkových činností a na vlastní činnost obecně prospěšné společnosti, včetně výše nákladů na mzdu ředitele a na odměny členů správní rady a členů dozorčí rady,*
  - g) změně zakládací listiny a změně ve složení správní rady a dozorčí rady a o změně osoby ředitele, k nimž došlo v průběhu účetního období.*
- [14]*

Výroční zprávu musí obě tyto NNO uvést do sbírky listin. Dobrovolně ji pak mohou tyto dvě NNO zveřejnit na svých internetových stránkách či ji uchovat v sídle organizace.

2.2.5 Audit

Informace, za jakých podmínek musí neziskové organizace předložit svou účetní závěrku k auditu, musíme hledat v ZOÚ. Tento zákon však udává informaci pro všechny účetní jednotky. Konkrétní podmínky, kdy je nezisková organizace povinna k auditu, nalezneme v zákonech, ve kterých je zakotvena právní úprava pro tyto NNO. Konkrétní případy, kdy je o.p.s. povinna k auditu, nalezneme v zákoně o o.p.s. V případě ústavů jsou tyto kritéria uvedeny v NOZ. Jelikož jsou i NNO účetními jednotkami, musí se v souvislosti s auditem řídit jak ZOÚ, tak konkrétní právní úpravou. [13, 14, 23]

a) Obecné

Jak bylo uvedeno výše pro všechny účetní jednotky, stejně tak pro o.p.s. i ústav, platí povinnost nechat si ověřit účetní závěrku auditorem. Avšak pouze pokud splňují určité podmínky. Jedná se tak na základě § 20 ZOÚ.

Tato povinnost se týká účetních jednotek spadajících do kategorie **velká** za předpokladu, že se nejedná o subjekt veřejného zájmu. Dále se tato povinnost týká účetních jednotek spadajících do kategorie **střední**. Tyto kategorie byly popsány v kapitole 2.2.1. [23]

Účetní jednotka, která se řadí dle kategorizace účetních jednotek do kategorie **malá**, je povinná předložit účetní závěrku k ověření auditorovi, pokud k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, **překročily 2** z níže uvedených kritérií. Mezi tyto **kritéria** dle § 20 odst. 1 písm. c) ZOÚ patří:

- aktiva celkem 40 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50. [23]

V případě, že je tato účetní jednotka akciovou společností, povinnost ověření účetní závěrky auditorem vzniká při překročení jednoho z výše uvedených kritérií. Posuzované období, za které se povinnost k auditu v případě akciové společnosti posuzuje, je stejné jako v případě ostatních účetních jednotek. [23]

Účetní jednotky velikosti **mikro** jsou povinnosti k **auditu zbaveny** za předpokladu, že jim tuto povinnost neudává zvláštní právní předpis. Aby účetní jednotka mohla spadat do kategorie mikro, nesmí přesahovat 2 ze 3 kritérií uvedených v kapitole 2.2.1. Jedná se o:

- aktiva celkem 9 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obrátu 18 000 000 Kč,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10. [23]

Je tedy jasné, že pokud nejsou povinny k auditu účetní jednotky velikosti malá, které nesplňují podmínky uvedené v § 20 odst. 1 písm. c) zákona o účetnictví, nebudou k auditu povinny ani účetní jednotky spadající do kategorie mikro, jelikož těchto hodnot nemohou dosahovat. [23]

Nyní se dostáváme ke konkrétním podmínkám, za kterých jsou vybrané neziskové organizace povinny předložit účetní závěrku k ověření auditorovi.

b) Ústav

Kromě výše uvedených podmínek musí ústav dle § 415 odst. 2 NOZ předložit účetní závěrku k ověření auditorovi včetně výroční zprávy, pokud je mu tato povinnost uložena **zakladatelským právním jednáním** či **statutem**, nebo pokud **výše čistého obratu** ústavu překročí částku 10 milionů Kč. [13]

c) O.P.S.

V případě o.p.s. vycházíme jak ze ZOÚ, tak ze zákona o o.p.s. Tuto informaci nalezneme v § 19 výše zmíněného zákona o o.p.s. Ten udává povinnost předložit účetní závěrku k ověření **auditorovi**, pokud je o.p.s. **příjemcem dotací** nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, případně z rozpočtu jiného územního orgánu nebo od státního fondu, jehož celkový objem přesáhne v účetním období, za které je účetní závěrka sestavována, **1 milion Kč**. Další případ, kdy by o.p.s. vznikla povinnost předložit účetní závěrku k auditu, je stejný jako v případě ústavu, a to, pokud výše čistého **obratu** překročí částku **10 milionů Kč**. [14]

Před právní úpravou, která vychází ze zákona o veřejných rejstřících, je nutné ještě zůstat u ZOÚ, a to konkrétně u přechodného ustanovení č. 221/2015 Sb. Čl. II.

2.2.6 Přechodné ustanovení č. 221/2015 Sb. Čl. II.

Povinností všech **účetních jednotek**, které se zapisují do **veřejného rejstříku** a **nemají** povinnost mít **účetní závěrku** ověřenou **auditorem**, je **uložit** do **sbírky listin účetní závěrku a výroční zprávu**.

Nejpozdější **termín** pro zveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy za rok **2014** je dle tohoto ustanovení pro tyto účetní jednotky stanoven na **31.3.2016**. Z toho vyplývá, že každá účetní jednotka, která existovala v roce 2014, musí mít ve sbírce listin zveřejněné tyto výkazy. Bez ohledu na to, zda je povinna k auditu nebo ne.

Termín zveřejnění výroční zprávy a účetní závěrky za rok **2015** je pro účetní jednotky, které nejsou povinny k auditu dle výše uvedeného ustanovení, stanoven na **30.11.2017**.

Pro rok 2016 zveřejňuje účetní jednotka takové výkazy, které ji udává kategorie, do které spadala v období, které předcházelo rozvahovému dni.

Za nesplnění své vykazovací povinnosti hrozí účetní jednotce dle § 37a odst. 4 ZOÚ **pokuta až do výše 6 % celkové hodnoty aktiv.** [23]

2.3 Zákon o veřejných rejstřících

Ze Zákon č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob můžeme zjistit, že se veřejný rejstřík dělí na jednotlivé části, podle toho, o jakou osobu se jedná.

§ 1 tohoto zákona udává, že do rejstříku se zapisují zákonem stanovené údaje subjektů, které jsou v tomto rejstříku zapsány. [13]

Dle § 1 odst. 1 se veřejný rejstřík skládá z:

- spolkového rejstříku,
- nadačního rejstříku,
- **rejstříku ústavů,**
- rejstříku společenství vlastníků jednotek,
- obchodního rejstříku,
- **rejstříku obecně prospěšných společností.** [22]

Ústavům a o.p.s., které budou předmětem praktické části této práce v kapitole 3 a 4, se věnují § 35–38 zákona o veřejných rejstřících. § 38 zákona o veřejných rejstřících udává, jaké **informace** se také zapisují do **rejstříku ústavů**. Patří mezi ně:

- údaj o výši vkladu,
- jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, zakladatele,
- počet členů správní rady, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, členů správní rady a den vzniku a zániku funkce každého člena; je-li členem správní rady právnická osoba, také jméno a adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která ji při výkonu funkce zastupuje,

- údaj o tom, že byl převeden závod nebo jeho část nebo byl dán do zástavy, nájmu nebo propachtován, a popřípadě údaj o zániku závazků z těchto smluv a usnesení soudu o nabytí závodu nebo jeho části děděním. [22]

Právní úprava, která se věnuje o.p.s., se nachází pod § 52 – 54 zákona o veřejných rejstřících. Mezi další **informace**, které zde **o.p.s.** musí uvést patří dle § 54 zákona o veřejných rejstřících:

- jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu zakladatele,
- počet členů správní rady, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, členů správní rady a den vzniku a zániku funkce každého člena; je-li členem správní rady právnická osoba, také jméno a adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která ji při výkonu funkce zastupuje, a
- druh obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla obecně prospěšná společnost založena, a předmět doplňkové činnosti, bude-li provozována. [22]

Konkrétní termín pro předložení dokumentů zakládáných do sbírky listin není vymezen. Dle § 72 odst. 1 zákona o veřejných rejstřících předloží zapsaná osoba **bez zbytečného odkladu** od vzniku rozhodné skutečnosti rejstříkovému soudu listiny zakládáné do sbírky listin. [22]

Pokud účetní jednotka **nezveřejní** příslušené výkazy či dokumenty do veřejného rejstříku dle § 104 zákona o veřejných rejstřících může ji předseda senátu uložit pořádkovou **pokutu až do výše 100 000 Kč**. Pokud by účetní jednotka nezveřejňovala tyto dokumenty pravidelně, hrozí ji i **zrušení** dle § 105 rejstříkového zákona.

2.4 Nový občanská zákoník

NOZ je myšlen zákon č. 89/2012 Sb., ve kterém můžeme najít právní úpravu pro ústavy, které jsou předmětem této práce.

2.4.1 Ústav

Právní úprava ústavů se nachází v tomto zákoně pod § 402-435, který definuje ústav jako právnickou osobu ustanovenou za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní majetkové složky. Ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému dostupné za podmínek předem stanovených. [13]

Tato právní forma vznikla až s příchodem NOZ. Považuje se za právnickou osobu **fundačního** typu. To znamená, že je zde předpoklad majetkového základu, což lze chápat jako povinnost **vkládat** do této NNO **počáteční kapitál**. [2]

Dle § 404 nového občanského zákoníku je podmínkou, aby součástí názvu ústavu bylo slovní spojení **zapsaný ústav** anebo zkratka **z.ú.** Ústav se zakládá výhradně zakladatelským právním jednáním. Za to se považuje zakládací listina či pořízení v případě smrti. Kdo může být zakladatelem není v NOZ definováno. Může jím tedy být jak fyzická, tak i právnická osoba a rovněž i samotný stát. Zakladatel může být jeden, ale může jich být i více. [2, 13]

Zakládací listina nemusí být ve formě notářského zápisu. Myšlenka se kterou je tento fakt spjat je výborně vystihnuta v publikaci Nevýdělečné organizace v teorii:

*„Je možné předpokládat, že zákonodárce neměl v úmyslu založení ústavu **zpřísnit** (a zvýšit náklady) a vázat tak jeho zakládací listinu na formu veřejné listiny.“* [2, s.180]

Ústav vzniká v momentě, kdy je na návrh zakladatele zapsán do rejstříku ústavů. Mimo běžných informací jako jsou jméno a sídlo zapsané osoby, předmět činnosti nebo podnikání, vymezení účelu osoby, musí být uvedena forma právnické osoby a samozřejmě i den vzniku. V neposlední řadě také identifikační číslo. Jako u většiny právnických osob musí být v rejstříku uvedena výše vkladu. Informace, které musí ústav

uvést, můžeme nalézt v zákoně o veřejných rejstřících a jsou uvedeny v kapitole 2.3 této diplomové práce.

Co se týče **vkladu** – v případě ústavu dle § 405 odst.1 písm. c) NOZ se jedná o **povinný** údaj. Ústav se považuje za právnickou osobu fundačního typu. To znamená, že je zde předpoklad majetkového základu. Výše vkladu není nijak právně vymezena. Předpokládá se tedy, že **vklad** do ústavu je věcí **dobrovolnou**. Z toho vyplývá, že do rejstříku musí být pouze uvedena výše vkladu a může být i **nulová**. [2, 13]

Dle § 413 NOZ připouští zákon ústavu možnost vydání statutu správní radou. Jedná se o dokument, který objasňuje vnitřní strukturu organizace a vzájemnou propojenost jednotlivých orgánů. Součástí statutu jsou i informace o činnosti jednotlivých orgánů. [13]

Od ústavu, co se jeho činnosti týče, se předpokládá **prospěšnost a dlouhodobost**. Dle definice v § 402 NOZ vyplývá, že ústav poskytuje užitečné služby. Zákon však nezmiňuje, zda se jedná o služby placené či neplacené. Podstatou však je, že dle stejného paragrafu NOZ mají být poskytovány všem bez rozdílu. [13]

NOZ rovněž uvádí, jaké orgány ústav zakládá **povinně**. Dle § 408 a 409 NOZ jsou jimi **ředitel a správní rada**. **Dobrovolně** je pak možno tyto orgány doplnit například o **dozorčí radu**, která je zmíněna v § 405 a 409 stejného zákona. [13]

Ředitelem může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Právnická osoba pouze za podmínky, že si zvolí svého právoplatného zástupce. V opačném případě je právnická osoba zastoupena jedním ze svých členů statutárního orgánu. [2, 13]

Ředitele si sama zvolí správní rada a stejně tak ho může i zprostit funkce. Funkci ředitele nesmí vykonávat člen správní rady a naopak. Název této funkce není podmíněný. Znamená to, že tato funkce nemusí být konkrétně nazývána jako ředitel, ale pokud je použit jiný název, měla by z něj vyplývat jeho pravá podstata. [2, 13]

Členové **správní rady** jsou dle § 409 NOZ jmenováni zakladatelem a ten tuto pravomoc může předat i jiné osobě v případě, že tuto povinnost není schopen sám splnit. Popřípadě připadá tato povinnost dozorčí radě. Založení dozorčí rady je

dobrovolné, jak uvádí § 405 odst. 2 NOZ. Mezi jejich povinnosti patří volba a odvolání ředitele daného ústavu, rovněž daného ředitele kontroluje a rozhoduje o jeho odměně. Mimo jiné jako ostatní správní rady, tak i členové správní rady ústavu schvalují řádnou a mimořádnou účetní závěrku. Rozhodují také o rozpočtu, který jimi musí být schválen. [2, 13]

Informace týkající se výroční zprávy jsou již uvedeny v kapitole 2.2.4 této práce a vychází z § 416 NOZ.

Dále jsou v § 415 odst. 2 NOZ uvedeny konkrétní situace, kdy účetní závěrka ústavu včetně výroční zprávy podléhá auditu. Tyto informace jsou již uvedeny výše, a to v kapitole 2.2.5.

Dále je v NOZ uvedeno pod § 417, že ústav mimo běžných způsobů, dle kterých může být zrušena právnická osoba, zaniká v případě, že dlouhodobě nenaplnuje svůj účel. [2, 13]

2.5 Zákon o o.p.s.

Právní úpravu pro druhou z analyzovaných NNO nalezneme v zákoně č.248/1995 Sb. o o.p.s..

2.5.1 Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost je jedna z forem NNO, které nejsou uvedeny v NOZ po rekodifikaci soukromého práva. Původně byla právní úprava uvedena v Zákoně č. 248/1995 Sb., o o.p.s. a změně a doplnění některých zákonů. Z tohoto právního zdroje se pro účely o.p.s. čerpá i nadále, jelikož tato forma nebyla ze zákona zrušena a je umožněna i nadále působnost této právní formy. Zrušena byla pouze možnost o.p.s. zakládat, a to k 1.1.2014. [14]

Jak zde vyplývá z názvu, bude se jednat o neziskovou společnost, která poskytuje obecně prospěšné služby, a to na základě své majetkové a osobní složky. Již ale samotné pojmenování bylo zvoleno poněkud nevhodně. Jedná se konkrétně o slovo společnost. U společnosti je totiž přípustná možnost mít členy a společníky,

což v případě o.p.s. rozhodně nepřipadá v úvahu. Pokud o.p.s. vytváří zisk, tak dle § 2 odst. 1 písm. c zákona o o.p.s. může být použit pouze na poskytování obecně prospěšných služeb, což je v podstatě důvod, proč byla založena. Vyplácení zisku zakladatelům, členům orgánů nebo zaměstnancům je tímto ze zákona zakázáno. [14]

Se **zaniklou** možností založit od 1.1.2014 o.p.s. se nabízí otázka – jakou jinou právní formu **zvolit**? Nejvíce se **o.p.s. přibližuje ústavu**, který byl popsán výše v kapitole 2.4.1. [2]

Před datem 1.1.2014 bylo možné založit o.p.s., a to zakládací smlouvou dle § 4 odst. 1 zákona o o.p.s., a to v případě, že byla zakládána více než jedním zakladatelem. Pokud byla společnost založena pouze jedním zakladatelem, za zakládací dokument byl považován notářský zápis dle stejného paragrafu. [14]

V zákoně o o.p.s. pod § 4 odst. 2 a 3 nalezneme povinné údaje, které musí být uvedeny v zakládací listině. Patří mezi ně například název a sídlo o.p.s., název, sídlo a identifikační číslo zakladatele, druh obecně prospěšných služeb, které má o.p.s. poskytovat. Pokud není o.p.s. založena na dobu neurčitou, tak se uvádí i doba, na kterou je založena, hodnota vkladů, jméno či jména ředitele a dozorčí rady, včetně dalších údajů. [14]

Co se týče činnosti o.p.s.- v rámci své hlavní činnosti poskytuje služby, které jsou spojeny s jejím hlavním účelem dle § 2 zákona o o.p.s., za kterým byla založena, avšak všem za stejných podmínek, které musí být předem stanoveny. Dále může provozovat i doplňkovou činnost, avšak dle § 19 zákona o o.p.s. musí o ní účtovat odděleně. Zisk, který tímto vzniká, si nesmí zakladatelé vyplatit, a to platí i pro členy ostatních orgánů. Jak již bylo výše zmíněno, zisk může být v případě neziskových organizací použit pouze za účelem, k jakému byla daná neziskovka založena. [14]

Mezi orgány, které o.p.s. povinně zakládala, patřila správní rada, dozorčí rada a ředitel. [14]

Struktura **orgánů** o.p.s. a ústavu je téměř shodná, a to v případě **ředitele a správní rady. Dozorčí rada**, která se v případě ústavu zřizuje zcela dobrovolně, byla v případě této právní formy **povinná**. [14]

Původně byla statutárním orgánem správní rada, ale později se díky zákonu o obecně prospěšných společnostech č. 231/2010 Sb. stal statutárním orgánem ředitel. Dle § 9a zákona o o.p.s. může být ředitelem o.p.s. na rozdíl od ústavu pouze fyzická osoba. Stejně jako v případě ústavu ředitele odvolává a volí správní rada. Rovněž fyzická osoba, která zastává post ředitele, nesmí být členem ve správní radě dané společnosti. [14]

Správní rada je právně ošetřena v zákoně o o.p.s. pod § 10. Členové správní rady jsou jmenováni zakladatelem a ten rovněž může tuto kompetenci svěřit jiné osobě. [14]

Množství členů správní rady musí být přesně kvantifikováno, ale minimum jsou dle § 10 zákona o o.p.s. tři členové. Zákonem stanovená doba setrvání ve funkci člena správní rady je ze zákona omezena na tři roky. [14]

Stejně jako je tomu u ústavu, správní rada dle § 9a volí i odvolává ředitele o.p.s. Schvaluje jak účetní závěrku, tak i rozpočet daně o.p.s. dle § 13 odst. 2 zákona o o.p.s. [14]

Zakládá se i dozorčí rada jakožto kontrolní orgán, a to za účelem dle § 16 odst. 1. Jedná se o kontrolu řádné i mimořádné účetní závěrky a rovněž i výroční zprávy. Dále dozorčí rada informuje ředitele a správní radu dané o.p.s. o poznatcích, které tento orgán zjistil ze svých kontrol. [14]

O.p.s. může zaniknout či být zrušena po uplynutí doby, na kterou byla založena, nebo pokud je cíl, který má o.p.s. uveden v zakládací listině, splněn. Dále ji může zrušit soud, může být zrušena prostřednictvím rozdělení či fúze anebo prohlášením konkursu na její majetek. [14]

Při přechodu o.p.s. na jinou právní formu firma neztrácí svou základní podstatu, pouze musí splnit všechny zákonem stanovené náležitosti, aby se onou formou mohla stát. Mezi nejvhodnější připadá **ústav**, popřípadě **nadace** či **nadační fond**. [14]

Problematicke auditu o.p.s. je věnována kapitola 2.2.5, která uvádí odkazy na příslušnou legislativu a konkrétní situace, za kterých má o.p.s. povinnost předložit účetní závěrku ke kontrole auditorovi. Ke kontrole o.p.s. předkládá spolu s účetní závěrkou i výroční zprávu. [14]

V této kapitole jsou shrnuty veškeré teoretické informace, nutné pro pochopení následujících kapitol. Na závěr následuje **tabulka 2.2**, ve které jsou porovnány vybrané NNO, které budou předmětem analýzy v následujících kapitolách.

Tab. 2.2 Srovnání ústavu a o.p.s.

Kritéria	O.p.s	Ústav
Založení	Nelze	Zakládací listinou
Vznik	Nelze	Zápisem do rejstříku ústavů
Ředitel	ANO	ANO
Správní rada	ANO	ANO
Dozorčí rada	ANO	Dobrovolně
Vkladová povinnost	Dobrovolně	ANO
Veřejný rejstřík	Rejstřík o.p.s.	Rejstřík ústavů
Právní úprava	248/1995 Sb. Zákon o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů	89/2012 Sb. Nový Občanský zákoník
Jednoduché účetnictví	NE	NE
Zjednodušené účetnictví	ANO	ANO
Účetnictví v plném rozsahu	ANO	ANO

Zdroj: Zákon o o.p.s., občanský zákoník, vlastní úprava

3 Analýza informací zveřejněných na internetových stránkách vybraných organizací

Tato kapitola se zabývá analýzou informací vybraných NNO, které jsou dostupné na internetových stránkách dané organizace. Vybraný vzorek čítá 20 ústavů a 20 o.p.s., které byly vybrány náhodně. Informace o tom, jaké výkazy musí ústav zveřejňovat ve sbírce listin, najdeme v NOZ. V případě ústavů a o.p.s. musíme zapátrat v zákoně 248/1995 Sb. o o.p.s. Strukturu obsahu výroční zprávy nalezneme v ZOÚ, a to pod § 21. Novela ZOÚ 221/2015 Sb. stanovila všem účetním jednotkám zapsaným ve veřejném rejstříku, aby doložila výroční zprávu za rok 2014 do data 31.3.2016 a za rok 2015 do data 30.11.2017. Další termíny nalezneme v ZOÚ a v zákoně o veřejných rejstřících.

Pokud by se jednalo o obchodní společnosti, tak pro ty je povinnost zveřejňovat vybrané informace na svých internetových stránkách stanovena v § 7 odst. 2 a 3 zákona o obchodních korporacích. Mezi tyto informace patří jméno společnosti, sídlo společnosti, IČO a zápis v obchodním rejstříku včetně oddílu a složky. Tyto informace musí být bezplatně a jednoduše dostupné veřejnosti. Akciová společnost tak činí vždy a s.r.o. pouze v případě, že zřizuje internetové stránky. [25]

Údaje, které by měla o sobě vybraná **nezisková organizace** vykazovat na svých internetových stránkách, **nejsou** v zákoně zmíněny a **definovány**.

3.1 Kritéria posuzovaná při analýze internetových stránek

Otázka zní, jaká kritéria při analýze webu neziskové organizace zvolit. Je jasné, že nároky se oproti internetovým stránkám obchodních společností budou lišit.

První kritérium, které bude posuzováno, bude samotná existence webových stránek. Existence neziskové organizace automaticky neznamená, že bude zakládat vlastní internetové stránky. Pokud se jedná o neziskovou organizaci, pak je v jejím zájmu, aby přilákala co největší počet dobrovolníků, dárců, sponzorů či partnerů, a to v dnešní době bez internetových stránek moc snadno nejde. Je tedy rozumné webové stránky

provozovat. Ale pokud to daný účel NNO nevyžaduje, nikdo to po neziskové organizaci vyžadovat nemůže. U tohoto kritéria bude posuzováno pouze to, zda nezisková organizace provozuje webové stránky či nikoliv.

Jedním z klíčových údajů, které by o sobě měla nezisková organizace zveřejnit, je její účel či poslání, za jakým byla založena. Jedná se o to, z jakého důvodu byla založena a co je smyslem její existence. Pouhé vyjmenování činností, aktivit a akcí pořádaných danou neziskovou organizací nestačí. Toto kritérium striktně požaduje, jak je uvedeno v NOZ pod § 405 odst. 1 písm. c), že má být vymezen předmět ústavu a jeho účel. Nebo v případě o.p.s., kde je dle § 5 odst. 3 písm. d) zákona o o.p.s. vyžadováno uvedení druhu obecně prospěšných služeb, které má o.p.s. poskytovat. Stejně požadavky, jaké vyžadují tyto zákony, budou použity i pro účely této analýzy. [13, 14]

Dalším velmi důležitým údajem, který by rozhodně měl být dostupný i na internetových stránkách NNO, je údaj o organizační struktuře. Opět jsou zákonem vymezeny i nároky na orgány jednotlivých typů neziskových organizací. V případě ústavu je těmto orgánům věnován § 408 a 409 NOZ, kde se hovoří o řediteli, správní a dozorčí radě. V případě o.p.s. hovoří zákon o o.p.s. v § 9 a o řediteli, § 10–14 hovoří o správní radě a dozorčí radu upravuje § 15–16 stejného zákona. Je tedy logické, že pokud jsou tyto orgány vytvářeny ze zákona, bylo by vhodné uvést osoby, které tvoří daný orgán či vykonávají jednu z výše vyjmenovaných funkcí na internetových stránkách NNO. I v případě, že se někdo snaží danou organizaci kontaktovat, ať už za jakýmkoliv účelem, je vhodné, aby na internetových stránkách našel kontakt a rovněž funkci, jakou daná osoba v této organizaci zastupuje. [13, 14]

Neméně důležitým kritériem jsou finanční zdroje a jejich původ. Největším zdrojem příjmů neziskové organizace činí dotace a dary. Občas se najdou různí dobrovolníci, ale i příležitostní sponzoři a partneři. Partnerům se bude věnovat jiné kritérium. Pokud tedy organizace čerpá dotace, jakožto formu nevratné finanční výpomoci, je vhodné, aby bylo uvedeno, kdo danou dotaci poskytl. Nejčastější formy dotací jsou dotace z veřejné správy a v poslední době jsou velmi často využívány dotace z Evropské unie. Nestačí tedy vyjmenovat pouze účel organizace a služby, které poskytuje, ale i z jakého

zdroje jsou tyto aktivity hrazeny a v jaké výši. Struktura těchto nákladů je rovněž vyžadována ve výroční zprávě dle § 21 odst. 1 písm. c) zákona o o.p.s. a v případě ústavu je obdobná informace vyžadována dle § 416 odst. 1 NOZ. Pokud jsou tyto náležitosti požadovány zákonem, je rozumné použít tento požadavek jako následující kritérium. I z hlediska věrohodnosti je lepší pro potencionální dárce, aby byla struktura hospodaření neziskové organizace průhledná a dodala potencionálním sponzorům jistotu, že bude s jejich financemi dobře naloženo. Posuzováno bude tedy zda lze rozeznat, jaká část finančních zdrojů pochází z dotací, jaká část tvoří dary a jaká část je tvořena například doplňkovou činností. [13, 14]

Spolu s finančními zdroji souvisí i doplňková činnost. Tu může o.p.s. vykonávat, a to dle § 17 zákona o o.p.s.. Ústav může vykonávat vedlejší činnost dle § 403 NOZ. Je tedy vhodné, pokud vybraná organizace provozuje doplňkovou či vedlejší činnost, aby o ni informovala i na svých internetových stránkách. Za prvé aby zprůhlednila své aktivity, za druhé aby tím získala na věrohodnosti. Dalším důvodem, proč by tato informace měla být dostupná na internetových stránkách vybraných neziskových organizací, je ten, že čím větší množství lidí získá povědomí o této doplňkové činnosti, tím vyšší je hodnota příjmů plynoucích z této činnosti. [13, 14]

Další věc, která by měla být dostupná na internetových stránkách vybraného vzorku organizací je výroční zpráva. Díky informacím, které má výroční zpráva obsahovat, získá široká veřejnost i kontrolní orgány státní správy přehled o činnostech a fungování této organizace. Obsahu výroční zprávy o.p.s. a ústavu je věnována kapitola 2.2.4. Tyto informace mají vysokou míru transparentnosti a poskytují mnohá data o společnosti. Výroční zpráva se zveřejňuje spolu s účetní závěrkou a ta se správně skládá z rozvahy, která nám dává informaci o majetku organizace a o zdrojích jejího krytí, výkaz zisku a ztráty nám zase poskytuje přehled nad náklady a výnosy a přílohy, která obsahuje další doprovodné informace. Díky tomuto výkazu můžeme vidět, jaká část výnosů je z darů a dotací, jaká část výnosů pochází s doplňkové/vedlejší činnosti, a jak je s těmito výnosy nakládáno. Tento údaj bývá často dostupný již na webových stránkách, ale je povinné tyto údaje uvést i do účetní závěrky. Další informace, které z těchto dokumentů získáme, je informace o odměňování jednotlivých orgánů

a zaměstnanců vybrané organizace. Některé neziskové organizace učinily z výroční zprávy svou vizitku. Správně a kvalitně vytvořená výroční zpráva funguje jako výborná reklama. V tomto případě je žádoucí, aby byly jednotlivé dokumenty dostupné každý zvlášť. A to zejména pro uživatele, které zajímají pouze konkrétní finanční informace. Výroční zprávu musí všechny organizace zveřejnit ve sbírce listin, ale je vhodné vyvěsit tento dokument i na své webové stránky. Kritériem pro následující analýzu je přítomnost těchto dokumentů alespoň za 3 předcházející roky, popřípadě od doby vzniku.

Předposledním kritériem je přehlednost internetových stránek. Je jasné, že účelem neziskových organizací je poskytovat veřejně prospěšnou činnost, nikoliv vytvářet profesionální internetovou stránku. Je to však v jejím vlastním zájmu. A jak již bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, jedná se také o způsob reklamy. Pokud by si kdokoliv vyhledával informace o konkrétní neziskové organizaci a narazil na internetové stránky provozované konkrétní neziskovou organizací, je vhodné, aby byla tato stránka vhodně strukturovaná a obsahovala alespoň nejdůležitější informace. Pokud by zde byl uveden pouze název, nefunkující odkaz na výroční zprávu a bankovní spojení, rozhodně by to nezanechalo dobrý dojem. Hodnocení pro tento bod probíhá na stupnici od čísla 1 až po číslo 5. Hodnocení je stejné jako ve škole. Čili 1 za výborně zpracovaný web a 5 v případě, že web neposkytoval žádné důležité údaje.

Posledním úkolem analýzy bude zjistit, zda je uvedena informace o tom, jak přispět na chod vybrané neziskové organizace či nikoliv.

Výčet kritérií pro analýzu informací zveřejněných na internetových stránkách vybraných organizací je následující:

- existence webových stránek,
- poslání/účel organizace,
- organizační struktura,
- informace o původu finančních zdrojů,
- doplňková činnost/e-shop,
- dostupnost základních výkazů,
- přehlednost webových stránek,
- možnost, jak přispět dané organizaci (sponzoring). [26]

Na závěr následuje krátká citace ze studie Bachmanna pro web vlada.cz

„Klíčovou informační roli v dnešní době hrají webové stránky. Jejich prostřednictvím se s neziskovými organizacemi a jejich činnostmi seznamují potenciální i dlouholetí dárci a partnerské organizace, stejně jako instituce státní správy a samosprávy. Jiný již dříve realizovaný průzkum ukázal, že vlastní webové stránky provozuje jen kolem 30 % všech českých NNO. Naprostou většinu českého neziskového sektoru tvoří zapsané spolky, které typicky fungují na dobrovolnické a komunitní bázi, a proto někdy webovou prezentaci nepotřebují. Přesto však je už z tohoto prvního zjištění jasné, že v oblasti profesionalizace mají naše neziskové organizace před sebou ještě hodně práce.“ [26, s. 4]

3.2 Analýza

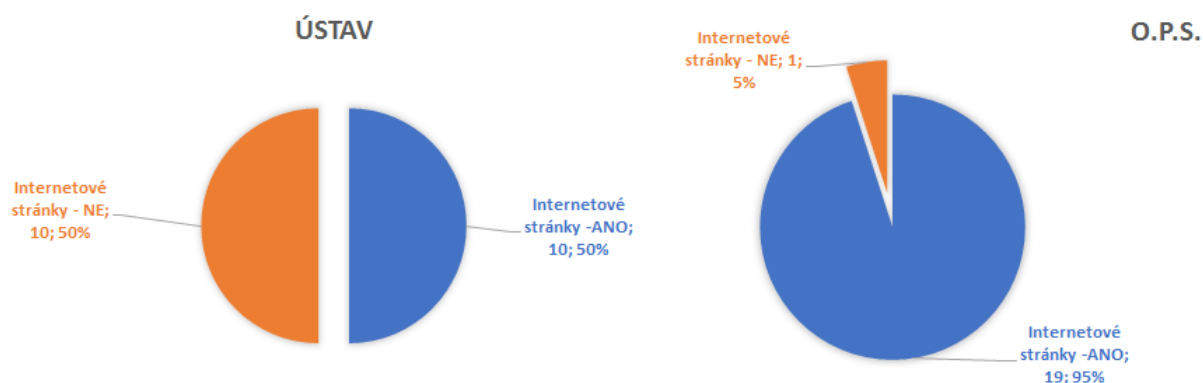
Při analýze internetových stránek vybraných organizací se postupovalo následovně: Pokud vybraná nezisková organizace internetovou stránku provozovala, posuzovala se dostupnost analyzovaných kritérií uvedených v kapitole 3.1. Pokud byl některý z bodů přehlédnut, je to z důvodu nevhodného uspořádání internetové stránky a dá se předpokládat, že by i další uživatelé tuto informaci hledali obtížně, popřípadě by ji vůbec nenalezli. Následující podkapitoly budou věnovány jednotlivým kritériím. Každá z těchto podkapitol bude obsahovat doprovodný komentář k vybranému kritériu, který bude doplněn o graf a tabulku. Graf bude vyobrazovat procentuální srovnání, zda bylo vybrané kritérium nalezeno či nikoliv. Tabulka se bude skládat z názvu vybrané organizace a ze zjištěných hodnot. Analýza probíhala v termínu od 5.3.2017 - 15.3.2017.

3.2.1 Internetové stránky

V této části se práce zabývá samotnou existencí internetových stránek. Z **tabulky 3.1** jde vidět, že ze vzorku 20 ústavů a 20 o.p.s. provozovalo internetové stránky ke dni 15.3.2017 pouze **10** z 20 zkoumaných ústavů a ze vzorku 20 o.p.s. provozovalo internetové stránky ke stejnému datu **19** o.p.s. Z tohoto vzorku má tedy webové stránky **50 % ústavů** a **95 % zkoumaných o.p.s.** Což lze vidět v níže uvedeném **grafu 3.1**. Tato situace pravděpodobně vyplývá z toho, že ústavy bylo možné založit až od již výše

zmiňovaného data 1.1.2014, které je spojováno s rekodifikací soukromého práva. Lze tedy předpokládat, že během následujících let vzroste jak počet ústavů, tak i počet ústavů, které provozují internetové stránky. A to pravděpodobně na úkor o.p.s., které již není možné od 1.1.2014 založit. Nyní je možné, že se provozovatelé ústavů k této aktivitě ještě nedostali nebo jim to jejich současná finanční situace nedovoluje. Tento krok by měl být určitě zvážen, jelikož se v dnešní době bere provozování internetových stránek jako samozřejmost. Jak bylo uvedeno výše v kapitole 3.1, vhodně navrhnutá webová stránka může přilákat potencionální partnery, sponzory či dobrovolníky.

Graf 3.1. Internetové stránky

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.1 Webové stránky

Název ústavu	(Ne)existence webových stránek
Handicapoviny, z.ú.	NE
Centrum nové naděje, z.ú.	http://www.cnnfm.cz/
Lumpíkov, z. ú.	http://www.lumpikov.cz/
Ústav legislativních studií, z.ú.	www.ules.cz
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	http://www.insti.org/
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	http://www.umpp.cz/
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	NE
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	http://www.kralovstvi-zeleznic.cz/ustav/
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	NE
Ústav Pohoda, z. ú.	NE
MAS Brdy, z.ú.	NE
Centrum paliativní péče, z. ú.	https://paliativnicentrum.cz/cs
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	http://www.pecovat.cz/
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	http://www.srce.cz/
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	http://domovnaverande.cz/
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	NE
Název o.p.s.	(Ne)existence webových stránek
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	http://www.craj-ops.craj.cz/index.php
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	http://www.jedensvet.org/
Magdaléna, o.p.s.	http://magdalena-ops.eu/cz/
Centrum Paraple, o.p.s.	https://www.paraple.cz/
Člověk v tísni, o.p.s.	https://www.clovekvitsni.cz/cs
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	http://www.kolaproafriku.cz/
Renarkon, o.p.s.	http://www.renarkon.cz/
NOVIDA, o.p.s.	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	http://www.podaneruce.cz/
JIZERSKÁ, o.p.s.	http://www.jizerskaops.cz/
Suchopýr, o.p.s.	http://www.suchopyr.cz/
SKOK do života, o.p.s.	http://www.skokdozivota.cz/
Astras, o.p.s.	https://www.astras.cz
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	http://www.nadacesirius.cz
KYKLOP, o.p.s.	https://www.kyklop.net
Společně, o.p.s.	https://www.spolecne.org/
Dobromysl, o.p.s.	http://www.dobromysl.org/
yourchance, o.p.s.	http://www.yourchance.cz
Maltézská pomoc, o.p.s.	http://www.maltezskapomoc.cz/
Portimo, o.p.s.	http://www.portimo.cz/

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

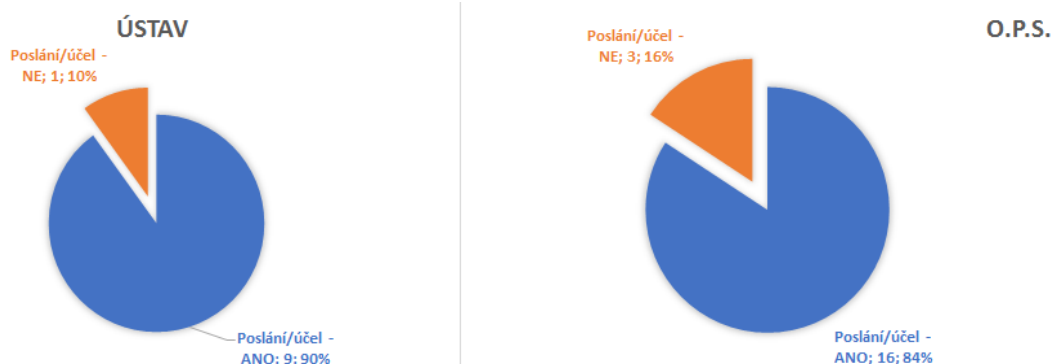
3.2.2 Poslání a účel

Dalším kritériem, které bylo analyzováno na webových stránkách vybraného vzorku organizací, bylo poslání a účel. Vybraný vzorek se snížil na **19 o.p.s.** a **10 ústavů**. Je to z toho důvodu, že pouze těchto **29** z celkového vzorku **40** NNO provozuje internetové stránky. Brát v potaz zbylých 11 by bylo bezpředmětné a výsledky této analýzy by byly nepřesné. Pro analýzu v následujících bodech včetně tohoto bude 19 o.p.s. a 10 ústavů provozujících internetové stránky považováno za 100 %.

Z následující **tabulky 3.2** lze vyčíst, že z 10 **ústavů** účel, pro který byly založeny, zveřejnilo **9**. To dle **grafu 3.2** představuje **90 %**. Pokud účel nebyl uveden stručně a srozumitelně, díky struktuře webu šlo poznat, čím se která organizace zabývá. V případě ústavu Ústav modelů ve vzdělávání je možné si účel ústavu odvodit už z názvu, ale na internetových stránkách tohoto ústavů se nic konkrétního nenachází.

Z 19 **o.p.s.** je poslání či jejich účel jasně a srozumitelně dostupný pouze u **16**, což dle **grafu 3.2** činí **84 %**. Stejně jako v případě ústavů, pokud nebyl účel napsán konkrétně a srozumitelně, šlo někdy odvodit, jaké obecně prospěšné služby vybraná organizace poskytuje. V případě 3 o.p.s. tomu tak nebylo.

Graf 3.2 Poslání/účel organizace

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.2 Poslání/účel organizace

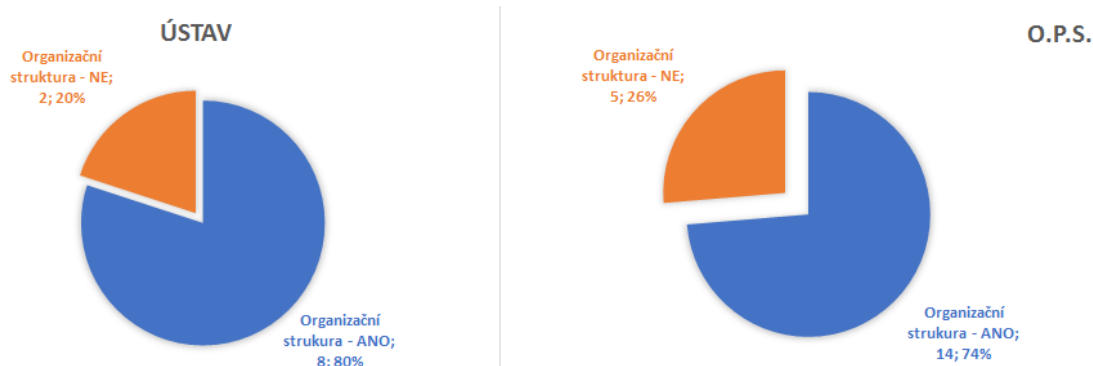
	Název ústavu	Poslání/účel organizace
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO
2	Lumpíkov, z. ú.	NE
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	ANO
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	ANO
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	ANO
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	ANO
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	ANO
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	ANO
	Název o.p.s.	Poslání/účel organizace
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	NE
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísní, o.p.s.	ANO
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO
7	Renarkon, o.p.s.	NE
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO
10	Suchopýr, o.p.s.	ANO
11	SKOK do života, o.p.s.	ANO
12	Astras, o.p.s.	NE
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO
14	KYKLOP, o.p.s.	ANO
15	Společně, o.p.s.	ANO
16	Dobromysl, o.p.s.	ANO
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO
19	Portimo, o.p.s.	ANO

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

3.2.3 Organizační struktura

Dalším cílem této analýzy bylo posoudit, zda je na internetových stránkách vybraných organizací dostatečně popsána organizační struktura. Není tím myšlena klasická hierarchie, kde jsou uvedeny různé činnosti a osoby za ně zodpovědné, ale informace jako kdo zastává pozici ředitele nebo kdo jsou členové správní rady. Zkrátka informace, které mají být uvedeny i ve veřejném rejstříku. Nutno dodat, že se na všech webových stránkách vyskytovaly minimálně informace o tom, kdo je ředitelem dané organizace. Dále všechny zkoumané organizace uváděly informace o svých zaměstnancích a o náplni jejich práce. Kritériem, jak bylo uvedeno výše, je informace o tom, kdo zastává post ředitele, dále informace o členech správní rady a členech dozorčí rady. Popřípadě informace alespoň o některém z těchto orgánů. Dalším důležitým faktem je, že tyto informace se analyzovaly pouze na webu dané organizace, naopak pokud byly uvedeny v příložené výroční zprávě, popřípadě na jiném dokumentu, nebyl na tuto nepřímou informaci brán zřetel. Jak lze vidět v **tabulce 3.3**, z 19 o.p.s. podalo dostačujícím způsobem informaci o organizační struktuře **14 o.p.s.** a ze vzorku 10 **ústavů** byla organizační struktura dostatečně popsána u **8 analyzovaných ústavů**. Což dle **grafu 3.3 představuje 74 % analyzovaných o.p.s. a 80 % ústavů**. V případě o.p.s. byly informace o členech těchto orgánů obsáhlejší. V případě ústavů se na internetových stránkách často vyskytovala pouze informace o řediteli těchto organizací.

Graf 3.3 Organizační struktura

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.3 Organizační struktura

	Název ústavu	Organizační struktura
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO
2	Lumpíkov, z. ú.	ANO
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	NE
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	ANO
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	ANO
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	ANO
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	ANO
	Název o.p.s.	Organizační struktura
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	ANO
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO
7	Renarkon, o.p.s.	ANO
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO
10	Suchopýr, o.p.s.	NE
11	SKOK do života, o.p.s.	NE
12	Astras, o.p.s.	NE
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO
14	KYKLOP, o.p.s.	ANO
15	Společně, o.p.s.	NE
16	Dobromysl, o.p.s.	ANO
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO
19	Portimo, o.p.s.	ANO

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

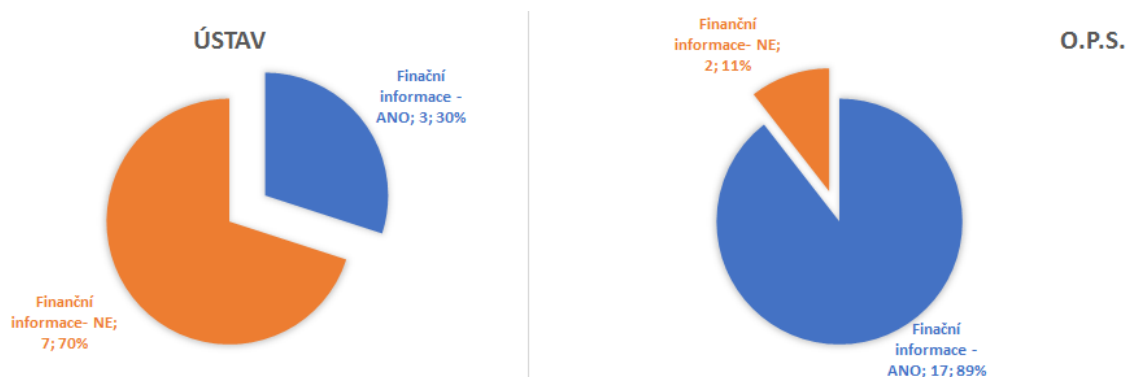
3.2.4 Finanční zdroje

Doposud byly předmětem analýzy pouze informace nefinančního charakteru. Změna nastává v tomto bodě, kdy se hodnotí opět stejný vzorek 19 o.p.s. a 10 ústavů. Toto kritérium bylo ohodnoceno kladně, pokud se návštěvník internetových stránek z vybraného vzorku neziskových organizací mohl dozvědět alespoň základní informace o tom, z čeho je činnost vybrané NNO financována. Samotná informace, kdy nezisková organizace uvede pouze výčet svých partnerů, nestačila k získání kladného ohodnocení. Toto kladné ohodnocení bylo uděleno v případě, že tito partneři byli nazváni finančními partnery. Z čehož vyplývá, že tyto vyjmenované subjekty hradí nějakou činnost vybrané organizace. Pozitivní ohodnocení si také zasloužila informace, kdy byli k vybraným zdrojům finanční podpory připojeni i výše jejich příspěvků.

Informace vyplývající z **tabulky 3.4** uvádí, že přehled o finančních zdrojích byl dostupný na internetových stránkách u **17 z 19 o.p.s. a u 3 z 10 zkoumaných ústavů**. Což by znamenalo, že informace o finančních zdrojích jsou dostupné na **89 %** internetových stránek **o.p.s.** a na **30 %** internetových stránek **ústavů**. Tato informace je dostupná rovněž v **grafu 3.4**.

Opět je nutné uvést, že tato informace byla vyhledávána striktně na webových stránkách. Pokud byla uveden například ve výroční zprávě, nebyl na tento fakt brán zřetel.

Graf 3.4 Informace o původu finančních zdrojů

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.4 Informace o původu finančních zdrojů

	Název ústavu	Informace o původu finančních zdrojů
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO
2	Lumpíkov, z. ú.	NE
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	NE
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	NE
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE
	Název o.p.s.	Informace o původu finančních zdrojů
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísní, o.p.s.	ANO
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO
7	Renarkon, o.p.s.	ANO
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO
10	Suchopýr, o.p.s.	ANO
11	SKOK do života, o.p.s.	ANO
12	Astras, o.p.s.	ANO
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO
14	KYKLOP, o.p.s.	ANO
15	Společně, o.p.s.	NE
16	Dobromysl, o.p.s.	ANO
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO
19	Portimo, o.p.s.	ANO

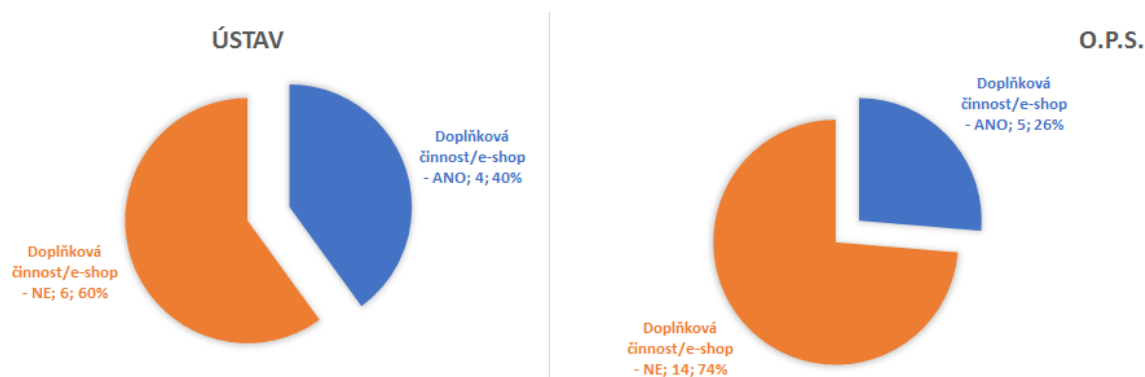
Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

3.2.5 Doplnková činnost

Tento bod analyzuje informaci, zda vybraná NNO provozuje doplňkovou činnost, popřípadě e-shop. Pokud je provozována doplňková činnost, je vhodné, aby se o ní veřejnost dozvěděla a nejlépe se tak dozví skrze webové stránky. Může se jednat o prodej zboží, které přinese uživateli reálný užitek, popřípadě zákazník zakoupí nějaký drobný předmět, i když pro něj nemá užitek, ale s vědomím, že podporuje činnost, kterou vybraná organizace provozuje. Pro neziskové organizace je obtížné získat finance k provozování a poskytování služeb, kvůli kterým byla založena, a proto je v jejím vlastním zájmu, aby svou doplňkovou činnost prezentovala. Nejvhodněji tak učiní, pokud tuto informaci uvede na svých internetových stránkách, kde si tímto v podstatě vytvoří reklamu, a to prakticky zadarmo. Jak je uvedeno v následující kapitole 4, mnoho organizací mělo v zakládacím dokumentu či ve sbírce listin uvedenou doplňkovou činnost. Pro tuto kapitolu byl tento údaj analyzován pouze z informací dostupných na webových stránkách příslušné NNO.

Dle **tabulky 3.5** z analyzovaného vzorku 19 **o.p.s.** jsou uvedeny informace ohledně doplňkové činnosti pouze u **5 o.p.s.** Ze vzorku 10 analyzovaných **ústavů** tuto možnost uvádí pouze **4**. Což, jak lze vidět v **grafu 3.5**, znamená, že informaci o doplňkové činnosti na svých webových stránkách uvádí **26 % o.p.s. a 40 % ústavů**.

Graf 3.5 Doplnková činnost

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.5 Doplnková činnost

	Název ústavu	Doplňková činnost/ e-shop
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO
2	Lumpíkov, z. ú.	ANO
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	NE
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	ANO
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	NE
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE
	Název o.p.s.	Doplňková činnost/ e-shop
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	NE
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO
3	Magdaléna, o.p.s.	NE
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	NE
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE
7	Renarkon, o.p.s.	NE
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	NE
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	NE
10	Suchopýr, o.p.s.	ANO
11	SKOK do života, o.p.s.	ANO
12	Astras, o.p.s.	NE
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	NE
14	KYKLOP, o.p.s.	NE
15	Společně, o.p.s.	NE
16	Dobromysl, o.p.s.	NE
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	NE
19	Portimo, o.p.s.	NE

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

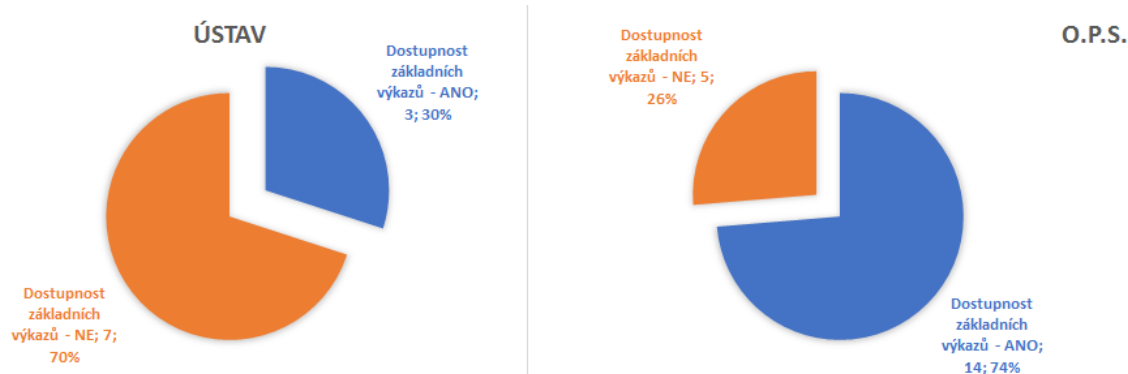
3.2.6 Základní výkazy

Povinností všech osob zapsaných ve veřejném rejstříku je zde vložit výroční zprávu a účetní závěrku. Informace o těchto výkazech jsou detailně popsány v kapitole 2. V případě, že NNO provozuje internetové stránky, není NNO povinna zde tyto informace zveřejňovat. Ale vzhledem k obsahu těchto dokumentů je vhodné, aby NNO na svých internetových stránkách tyto dokumenty zveřejňovaly. Jedná se konkrétně o výroční zprávu, výkaz zisku a ztráty či rozvahu. Pro účely této práce je jedno, zda jsou tyto informace poskytovány v jednom souboru či každá zvlášť. Dále je nutno podotknout, že nebyl posuzován obsah těchto dokumentů, pouze jejich dostupnost na internetové stránce vybrané neziskové organizace.

Jak vyplývá z **tabulky 3.6**, z 19 **o.p.s.** tyto výkazy zveřejnilo na svých webových stránkách **14** o.p.s. Z 10 **ústavů** tyto informace zveřejnily pouze **3**. Což dle **grafu 3.6** znamená, že základní výkazy byly dostupné na **74 %** internetových stránek **o.p.s.** a na **30 %** internetových stránek **ústavů**.

Výroční zpráva byla ve všech případech **kompletní**. Obsahovala **rozvahu, výkaz zisku a ztráty i přílohu**.

Graf 3.6 Dostupnost základních výkazů

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.6 Dostupnost základních výkazů

	Název ústavu	Dostupnost základních výkazů
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO
2	Lumpíkov, z. ú.	NE
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	NE
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	ANO
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	NE
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	NE
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE
	Název o.p.s.	Dostupnost základních výkazů
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	ANO
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO
7	Renarkon, o.p.s.	NE
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	NE
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO
10	Suchopýr, o.p.s.	NE
11	SKOK do života, o.p.s.	ANO
12	Astras, o.p.s.	NE
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO
14	KYKLOP, o.p.s.	ANO
15	Společně, o.p.s.	ANO
16	Dobromysl, o.p.s.	ANO
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO
19	Portimo, o.p.s.	ANO

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

3.2.7 Přehlednost webových stránek

Jak bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, nestačí pouze vytvořit internetové stránky. Je více než vhodné, aby tyto internetové stránky byly srozumitelné, přehledné, zaujaly návštěvníky a poskytly informace rozličného charakteru. A to nejen v případě NNO, ale i obchodní společnosti. Uživatel těchto internetových stránek by zde měl nalézt informace, které zde hledá. Proto je z pohledu NNO žádoucí, aby zde uváděla všechny možné informace finančního i nefinančního charakteru, např. informace o provozovaných aktivitách, popřípadě o partnerech, bez kterých by tyto aktivity nebylo možné provádět.

Žádný z analyzovaných webů vybraného vzorku organizací v této analýze **nepropadl**. Vždy se návštěvník vybrané internetové stránky mohl dozvědět alespoň nějaké informace o účelu a organizační struktuře organizace, do jakých projektů se organizace zapojuje a z jakých zdrojů jsou tyto projekty či aktivity hrazeny.

Z níže uvedené **tabulky 3.7** lze vidět, jak si tyto organizace vedly. Jako **vzor** jsou zde uvedeny webové stránky organizace **Paraple o.p.s.** Jedná se o velmi známou NNO a v jejím případě jsou webové stránky ve všech ohledech, které se zde posuzovaly, naprosto vyhovující. Najdeme zde výčet aktivit, projektů, partnerů, rovněž jsou dostupné všechny výkazy a uvedeny možnosti, jak přispět k chodu této organizace.

Mezi **menší organizace**, jejichž webová stránka byla velmi **reprezentativní**, poskytovala veškeré možné informace, a přitom si zachovala přehlednost a jednoduchost, patří webové stránky **SKOK do života o.p.s.**

Jak bylo uvedeno výše, hodnocení pro tento bod probíhá na stupnici od čísla 1 až po číslo 5. Hodnocení je stejné jako ve škole. Čili **1** za **výborně zpracovaný web** a **5** v případě, že web **neposkytoval** žádné důležité údaje.

Tab. 3.7 Přehlednost webových stránek

	Název ústavu	Přehlednost webu
1	Centrum nové naděje, z.ú.	3
2	Lumpíkov, z. ú.	3
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	1
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	1
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	1
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	2
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	2
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	2
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	3
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	2
	Název o.p.s.	Přehlednost webu
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	2
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	2
3	Magdaléna, o.p.s.	1
4	Centrum Paraple, o.p.s.	1
5	Člověk v tísni, o.p.s.	1
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	1
7	Renarkon, o.p.s.	2
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	1
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	1
10	Suchopýr, o.p.s.	1
11	SKOK do života, o.p.s.	1
12	Astras, o.p.s.	2
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	1
14	KYKLOP, o.p.s.	1
15	Společně, o.p.s.	1
16	Dobromysl, o.p.s.	1
17	yourchance, o.p.s.	1
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	1
19	Portimo, o.p.s.	1

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

3.2.8 Sponzoring

Posledním analyzovaným kritériem je informace o tom, zda je uvedeno, jak lze podpořit vybrané NNO. A to jak dobrovolnictvím, tak i finančními prostředky. Jedná se o rozumný krok ze strany provozovatelů webových stránek NNO, s možností vyzvat čtenáře těchto stránek o finanční podporu. Je tu rovněž možnost čtenáře požádat, aby sami přiložili ruku k dílu. Pokud webová stránka zaujala a vhodně informovala o svých aktivitách a projektech, mohla tak oslovit potenciálního partnera či dárce. Nebo využít dnes velmi oblíbené dárcovské SMS. Další varianta je výše zmíněný e-shop, kde provozovatel uvede, že výtěžek z prodeje půjde na financování určité činnosti. Pokud se na webových stránkách vybraného vzorku organizací nějaká z těchto možností nabízela, byly v této analýze ohodnoceny pozitivně.

Tato informace byla dle **tabulky 3.8** dostupná na internetových stránkách **17** z 19 zkoumaných webů o.p.s. Ze vzorku 10 internetových stránek ústavů obsahoval tuto informaci pouze **1** web. Dle **grafu 3.7** je tedy na **89 %** internetových stránek o.p.s. uvedena možnost finanční či jiné výpomoci a v případě ústavů je tato možnost dostupná pouze u **10 %** z analyzovaného vzorku internetových stránek.

Graf 3.7 Sponzoring

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

Tab. 3.8 Sponzoring

	Název ústavu	Sponzoring
1	Centrum nové naděje, z.ú.	NE
2	Lumpíkov, z. ú.	NE
3	Ústav legislativních studií, z.ú.	NE
4	Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE
5	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE
6	Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE
7	Centrum paliativní péče, z. ú.	ANO
8	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	NE
9	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE
10	Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE
	Název o.p.s.	Sponzoring
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	ANO
6	Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO
7	Renarkon, o.p.s.	ANO
8	Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO
9	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO
10	Suchopýr, o.p.s.	NE
11	SKOK do života, o.p.s.	ANO
12	Astras, o.p.s.	ANO
13	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO
14	KYKLOP, o.p.s.	ANO
15	Společně, o.p.s.	ANO
16	Dobromysl, o.p.s.	ANO
17	yourchance, o.p.s.	ANO
18	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO
19	Portimo, o.p.s.	ANO

Zdroj: webové stránky vybraných neziskových organizací, vlastní úprava

3.3 Shrnutí

Z výše uvedených informací si tak čtenář této práce může udělat představu o tom, jak jsou na tom vybrané formy neziskových organizací, konkrétně o.p.s. a ústavy, z pohledu provozování webových stránek. Informace z výše provedené analýzy poskytují ucelený obraz o tom, zda tyto vybrané NNO svůj web provozují přehledně, srozumitelně a zda tento web poskytuje dostatečné množství informací. Nicméně, jak bylo uvedeno výše, provozování webové stránky je zcela dobrovolná aktivita a nikdo nemůže neziskovou organizaci nutit k tomu, aby ji provozovala. Rovněž obsah těchto stránek není nijak zákonem vymezen. Tudíž jsou tyto informace čistě doplňujícího charakteru. Opačná situace panuje v následující kapitole 4, která se věnuje vyhodnocení a analýze informací, které povinně ukládají organizace do sbírky listin. Kromě povinnosti vložit při založení zakládající listinu, mají také povinnost všechny účetní jednotky, které jsou zapsány ve veřejném rejstříku, doložit i výroční zprávu.

4 Vyhodnocení a analýza informací ze sbírky listin vybraného vzorku organizací

4.1 Úvod

Cílem této praktické části je analýza a vyhodnocení informací, které lze nalézt ve sbírce listin. Jedná se konkrétně o ústavy a o o.p.s. Dle přechodných ustanovení zavedených zákonem č. 221/2015 Sb. Čl. II mají všechny účetní jednotky zapsané ve veřejném rejstříku, povinnost zveřejnit výroční zprávu a účetní závěrku. Dle této novely ZOÚ je **poslední termín** pro vložení těchto dokumentů pro rok **2014** stanoven na **31.3.2016** a pro rok **2015** je poslední termín stanoven na **30.11.2017**. [23]

To však platí pouze pro účetní jednotky, které nejsou povinny předložit účetní závěrku ke kontrole auditorovi. O tom, kdy jsou účetní jednotky včetně vybraných NNO povinny k **auditu**, se lze dočíst v kapitole 2.2.5. Pro účetní jednotky povinné k auditu platí jiný termín. Ty dle § 21a odst. 2 ZOÚ musí nejpozději **do 12 měsíců od rozvahového dne** zveřejnit výroční zprávu a účetní závěrku ověřenou auditorem.

Nyní lze s naprostou jistotou říci, že všechny účetní jednotky zapsané ve veřejném rejstříku, musí mít zveřejněny příslušné výkazy a dokumenty pro rok 2014 ve sbírce listin. Vykazovací povinnost pro rok 2015 musí být splněna pouze těmi neziskovými organizacemi, které jsou povinny k auditu. Zjistit, zda tomu tak je i ve skutečnosti, je jedním z cílů této kapitoly.

Dalším cílem je ověřit, zda je ve sbírce listin dostupná základací listina a analyzovat informace o jednotlivých NNO.

V neposlední řadě budou porovnány informace o výši aktiv, výnosů a počtu zaměstnanců. A to z toho důvodu, aby šlo vidět, zda jsou tyto organizace povinny k auditu či nikoliv.

Dostupnost těchto výkazů a informací bude analyzována pro rok 2014 a 2015, a to na stejném vzorku NNO, který byl použit v kapitole 3.

4.2 Kritéria a zdroje

Mezi kritéria a informace, které se analyzovaly a hodnotily v případě o.p.s. a ústavů, patří:

- vznik,
- dostupnost zakládací listiny,
- ředitel,
- správní rada,
- dozorčí rada,
- doplňková činnost (pouze u o.p.s.),
- výše vkladu (pouze u ústavu),
- dostupnost rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přílohy,
- dostupnost výroční zprávy,
- zda jsou tyto dokumenty ověřené auditorem,
- informace o přehledu dotací, počtu zaměstnanců a významných darech či partnerech,
- výše aktiv a výnosů.

Kromě údajů trvalého charakteru jako je například datum vzniku a zakládací listina, jsou ostatní údaje sledovány za rok 2014 a 2015. Analyzovat data pro rok 2016 je bezpředmětné. A to proto, že dle ZOÚ, jak již bylo uvedeno výše, mají tyto účetní jednotky dostatek času na zveřejnění těchto výkazu, ať už jsou povinné k auditu či nikoliv. Žádná ze 40 sledovaných neziskových organizací tyto výkazy pro rok 2016 ve sbírce listin nezveřejnila.

Struktura následujících kapitol je následující: Stejně jako v předešlé kapitole je každému kritériu věnována jedna podkapitola. Každá z těchto podkapitol bude obsahovat doprovodný komentář k vybranému kritériu, a ten doplněn o tabulku se zjištěnými hodnotami. Pokud to bude vhodné, bude součástí vybrané podkapitoly i graf. Graf bude vyobrazovat procentuální srovnání toho, zda byla vybraná informace dostupná či nikoliv. Tabulka se bude skládat z názvu vybrané organizace a ze zjištěných hodnot. Hodnoty, které nejsou obsaženy v této kapitole, jsou součástí přílohy. Jedná se o **přílohu číslo 1 a 2**. Data pro tuto část práce byla analyzována v intervalu od **28.2.2017 až 15.3.2017**.

Informace k celkovému počtu těchto organizací pro nadcházející roky jsou následující. Na konci roku **2014** existovalo **2926 o.p.s.** a **123 ústavů**. Pro rok **2015** **2896 o.p.s.** a **388 ústavů**. Na závěr roku **2016** existovalo **2792 o.p.s.** a **686 ústavů**. [35]

4.3 Seznam analyzovaných ústavů a o.p.s.

Tato podkapitola analyzuje informaci o datu založení, popřípadě o předchozí právní formě. Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.4.1 a 2.5.1, obě dvě formy analyzovaných NNO vznikají dnem zápisu do veřejného rejstříku. O.p.s. se zapisují do rejstříku o.p.s. a ústavy zase do rejstříku ústavů. Tato data jsou uvedena v **tabulce 4.1**, která je součástí této podkapitoly. [13, 14]

V případě **o.p.s.** se datum vzniku **starší** než 1.1.2014 nevyskytuje. A to z toho důvodu, že o.p.s. již od 1.1.2014 **nelze založit**. Tento fakt lze vidět v níže uvedené **tabulce 4.1**.

Co se týče ústavů, zde je situace opačná. **Ústav** je novou formou nestátní neziskové organizace, kterou přinesl NOZ. Od data **1.1.2014 jde** tedy **zakládat ústavy**. Počet ústavů tedy na rozdíl od počtu o.p.s. **roste**. Vzhledem k aktuální právní úpravě to ani jinak nelze. Často se stává, že o.p.s. mění svou právní formu právě na zmíněný ústav. Je to z toho důvodu, že jsou si tyto dvě NNO dosti podobné. Podrobné srovnání těchto NNO se nachází v **tabulce 2.2**, která je v kapitole 2.

U ústavů bylo nahlíženo i na předchozí právní úpravu. Z náhodného vzorku **20 ústavů** však bylo **18 nově založeno**. Zbylé dva existovaly i před rekodifikací, a to jako o.p.s.

Tab. 4.1 Seznam vybraného vzorku organizací

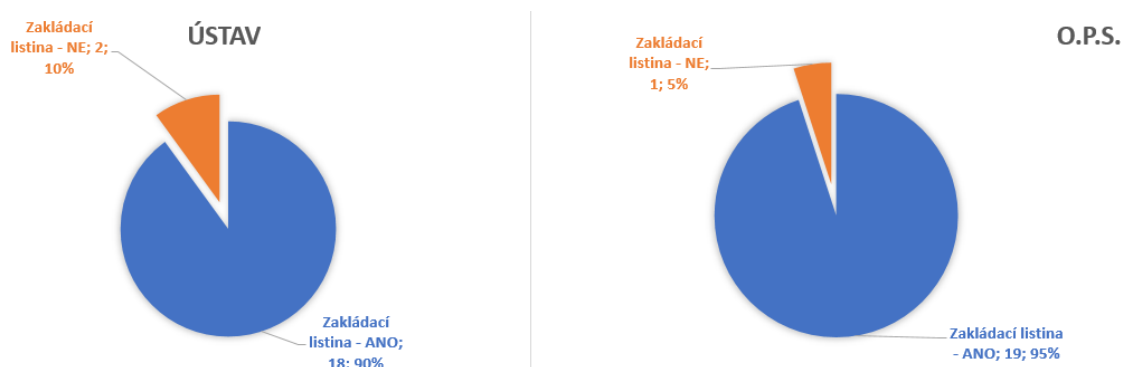
Název ústavu	Vznik
Handicapoviny, z.ú.	27. února 2015
Centrum nové naděje, z.ú.	1.ledna 2014
Lumpíkov, z. ú.	11. dubna 2014
Ústav legislativních studií, z.ú.	1. července 2015
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	22. listopadu 2015
Ústav pro podporu investic, z. ú.	16. května 2014
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	15. září 2014
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	15. září 2014
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	16. září 2014
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	26. září 2014
Ústav Pohoda, z. ú.	30. září 2014
MAS Brdy, z.ú.	28. března 2014
Centrum paliativní péče, z. ú.	3. října 2014
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	9. září 2015
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	30. prosince 2014
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	17. června 2014
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	11. dubna 2014
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	10. července 2014
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	25. června 2014
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	15. října 2014
Název o.p.s.	Vznik
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	29. dubna 2003
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	28. listopadu 2000
Magdaléna, o.p.s.	7. listopadu 1997
Centrum Paraple, o.p.s.	30. srpna 2010
Člověk v tísni, o.p.s.	16. dubna 1999
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	23. února 2012
Renarkon, o.p.s.	11. září 1997
NOVIDA, o.p.s.	18. prosince 2012
Společnost Podané ruce, o.p.s.	1. ledna 2014
JIZERSKÁ, o.p.s.	1. února 2000
Suchopýr, o.p.s.	25. července 2000
SKOK do života, o.p.s.	11. září 2007
Astras, o.p.s.	7. března 2011
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	30. října 2008
KYKLOP, o.p.s.	31. prosince 2013
Společně, o.p.s.	11. srpna 2005
Dobromysl, o.p.s.	6. ledna 2012
yourchance, o.p.s.	2. srpna 2010
Maltéžská pomoc, o.p.s.	26. června 2002
Portimo, o.p.s.	19. července 2013

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

4.4 Zakládací dokument, orgány neziskové organizace

V této části se posuzuje dostupnost zakládacího dokumentu ve sbírce listin. Jak lze založit vybrané neziskové organizace je uvedeno v kapitole 2.4.1 a 2.5.1. V případě o.p.s. i ústavu vzniká povinnost zveřejnit tento dokument ve sbírce listin.

Graf 4.1 Zakládací listina

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Z **grafu 4.1** tedy vyplývá, že z 20 analyzovaných o.p.s. **nezveřejnila zakládací listinu 1**, což představuje **5 %**. U ústavů je situace horší, jelikož z 20 analyzovaných ústavů nezveřejnily zakládací listiny **2 ústavy**. A to již představuje **10 %**. Výsledky této analýzy jsou součástí **tabulky 4.2**.

Mezi další analyzovaná data patří uvedení **orgánů** v zakládacím dokumentu a jejich povinností. O.p.s. i ústav povinně jmenuje **ředitele, členy správní rady a dozorčí radu. Ústav dozorčí radu zakládá dobrovolně.**

V následující **tabulce 4.2** je uvedena pouze informace o řediteli a správní radě. A dle ní byla u **všech 40** analyzovaných NNO dostupná informace o **řediteli** a o **správní radě**. Informace o tom, zda vybrané organizace založily dozorčí radu či nikoliv, je uvedena až v tabulce 4.3.

Všechny ze zkoumaných neziskových organizací měly jmenovaného ředitele i členy správní rady. I v případech, kdy **nebyla zveřejněna zakládací listina**. U těchto organizací se tyto informace nekontrolovaly ze zakládacího dokumentu, ale ze souhrnných údajů uvedených na webu justice.cz.

Tab. 4.2 **Zakládací listiny a orgány neziskové organizace**

Název ústavu	Zakládací listina	Ředitel	Správní rada
Handicapoviny, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum nové naděje, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Lumpíkov, z. ú.	NE	ANO	ANO
Ústav legislativních studií, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	ANO	ANO	ANE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	ANO	ANO	ANO
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	ANO	ANO	ANO
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Ústav Pohoda, z. ú.	NE	ANO	ANO
MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum paliativní péče, z. ú.	ANO	ANO	ANO
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	ANO	ANO	ANO
Název o.p.s.	Zakládací listina	Ředitel	Správní rada
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO	ANO
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE	ANO	ANO
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Astras, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Společně, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
yourchance, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Maltéžská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

4.5 Dozorčí rada, výše vkladu a doplňková činnost

Tato část se zabývá informacemi, zda vybrané NNO založily dozorčí radu či nikoliv. V případě o.p.s. se jedná o povinnost a v případě ústavu se jedná o fakultativní orgán.

Graf 4.2 Dozorčí rada

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Jak lze vidět v **grafu 4.2 všechny o.p.s.** svou povinnost splnily a z analyzovaného vzorku 20 **ústavů** založilo dozorčí radu pouze **5**. Což představuje **25 %**.

Další analyzovaná kritéria se vážou ke konkrétním typům NNO. Pro ústav je typická výše vkladu, což je další analyzované kritérium. A v případě o.p.s. je analyzováno, zda je základací listinou umožněna doplňková činnost či nikoliv. Výsledné hodnoty lze nalézt v **tabulce 4.3**.

Graf 4.3 Doplňková činnost

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Z výše uvedeného **grafu 4.3** lze vidět, že doplňkovou činnost uvádí ve své zakladatelské listině **17 z 20 o.p.s.**, což představuje **85 %**.

Informace o výši vkladu lze vidět v tabulce 4.3. **19 z 20 ústavů** disponovalo alespoň nějakým kapitálem. Pouze jeden z tohoto analyzovaného vzorku 20 ústavů stanovil zakladací listinou, že výše vkladu bude **nulová**. Částky vkladu jsou v následující **tabulce 4.3** uvedeny v tisících Kč. V případě, že byla výše vkladu nižší než jeden tisíc Kč, je tato informace zaznamenána jako < 1 .

Tab. 4.3 Dozorčí rada, výše vkladu, doplňková činnost

Název ústavu	Dozorčí rada	Výše vkladu v tis. Kč
Handicapoviny, z.ú.	NE	50
Centrum nové naděje, z.ú.	ANO	1209
Lumpíkov, z. ú.	NE	1
Ústav legislativních studií, z.ú.	NE	1
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE	500
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	3
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	1
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	NE	2
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	ANO	1
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	NE	0
Ústav Pohoda, z. ú.	NE	1
MAS Brdy, z.ú.	ANO	<1
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	<1
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	1
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	1
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE	30
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	ANO	100
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	10
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	50
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	NE	20
Název o.p.s.	Dozorčí rada	Doplňková činnost
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO
Člověk v tísní, o.p.s.	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	ANO	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	ANO	ANO
Astras, o.p.s.	ANO	NE
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	ANO	NE
Společně, o.p.s.	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO
yourchance, o.p.s.	ANO	ANO
Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

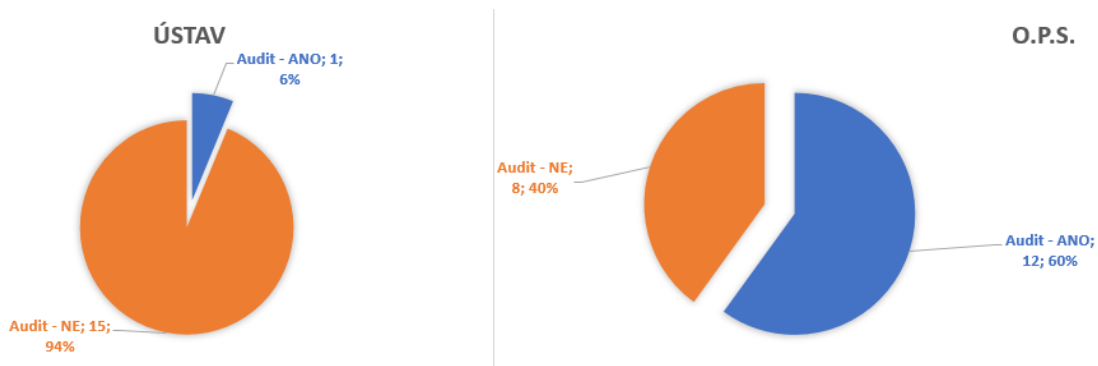
4.6 Audit

Cílem této části je zjistit, kolik organizací z vybraného vzorku NNO předkládá své výkazy a výroční zprávy ke kontrole auditorovi. Kdy tak musí o.p.s. nebo ústav učinit, je uvedeno v kapitole 2.2.5.

Určit, zda je vybraná NNO povinna předložit účetní závěrku a výroční zprávu ke kontrole auditorovi, je jednoduché. Ovšem pouze za předpokladu, že jsou dostupné příslušné výkazy, díky kterým lze tuto informaci potvrdit či vyvrátit.

Jak lze vidět v **tabulce 4.4**, **12 z 20 o.p.s.** předložilo v roce **2014** vybrané dokumenty k auditu. V případě ústavů musí být zvolen jiný přístup. Z 20 analyzovaných **ústavů** byly právě **3** z nich založeny až v roce 2015 a 1 byl před rokem 2015 jinou právní formou. Proto musíme za rok **2014** počítat pouze s **16** ústavy. A z těchto 16 ústavů předložil účetní závěrku k auditu pouze **jediný**.

Graf 4.4 Audit 2014

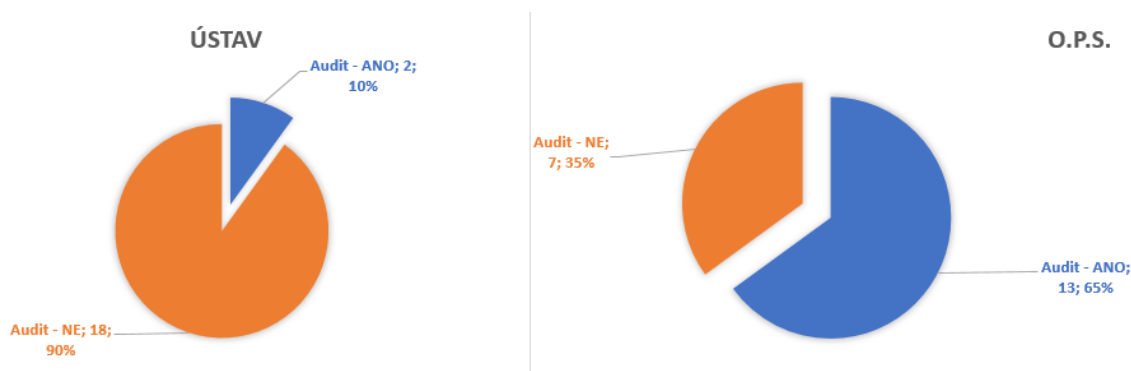

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Pro rok **2014** tedy bylo z vybraného vzorku NNO **auditováno 60 % o.p.s. a 6 % ústavů**. A to dle **grafu 4.4**.

Data za rok **2015** se příliš neliší od roku 2014. Vybraný vzorek čítá 20 o.p.s. a 20 ústavů. Z 20 **o.p.s.** bylo auditováno **13** a z 20 **ústavů** pouze **2**. I tyto informace se stejně jako předchozím případě nacházejí v **tabulce 4.4**.

Graf 4.5 Audit 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Dle **grafu 4.5** pro rok **2015** tedy bylo z vybraného vzorku NNO **auditováno 65 % o.p.s. a 10 % ústavů**.

Výrok auditora byl v jednom případě **s výhradou**. A to u o.p.s. Magdaléna. Bylo tomu tak z důvodu, že součástí majetku této o.p.s. byl **podíl na jiné právnické osobě**. Tato možnost je **zakázána** § 17 odst. 2, který zakazuje, aby se o.p.s. podílela na podnikání cizích osob. Tento zákon, dle výroku auditora, opakovaně porušovala v roce **2014** i v roce **2015**.

Tab. 4.4 Audit 2014 a 2015

	2014	2015
Název ústavu	Audit	Audit
Handicapoviny, z.ú.	NE	NE
Centrum nové naděje, z.ú.	NE	NE
Lumpíkov, z. ú.	NE	NE
Ústav legislativních studií, z.ú.	NE	NE
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	NE
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	NE
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	NE	NE
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE	NE
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	NE	NE
Ústav Pohoda, z. ú.	NE	NE
MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	NE
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	ANO
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	NE
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE	NE
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	NE
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	NE	NE
Název o.p.s.	Audit	Audit
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE	NE
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	NE	ANO
Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE	NE
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	NE	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	NE	NE
Astras, o.p.s.	ANO	ANO
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	NE	NE
Společně, o.p.s.	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	NE	NE
yourchance, o.p.s.	NE	NE
Maltéžská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO

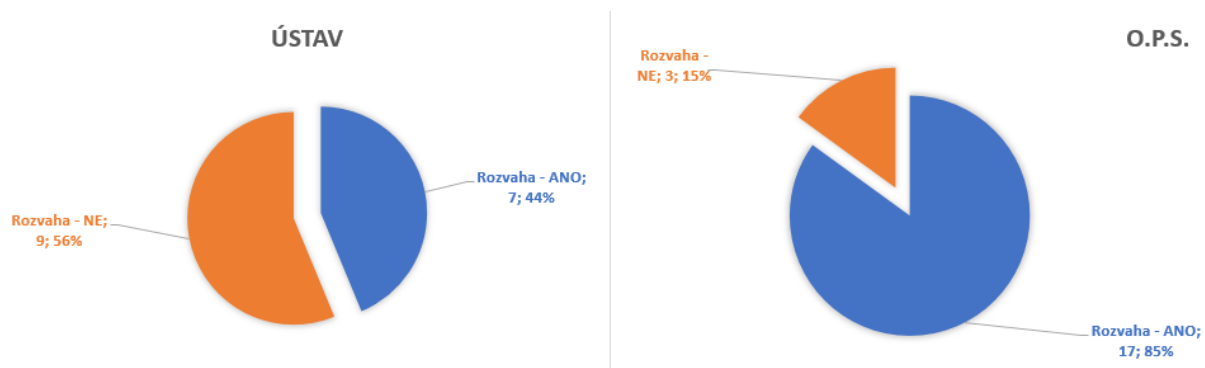
Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

4.7 Účetní závěrka

Jak je uvedeno v kapitole 2.2.3, účetní závěrka může být v případě o.p.s. a ústavu pouze ve zkráceném anebo také v plném rozsahu. Ta se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy. Kdy tyto výkazy musí být zveřejněny se dozvíme rovněž v 2. kapitole. Jak je uvedeno v úvodu této kapitoly, výkazy za rok **2014** už **musí být dostupné** ve sbírce listin. Pro rok 2015 zaleží na tom, zda-li je účetní jednotka povinna k auditu či nikoliv. Tato informace se ale bez dostupných výkazů obtížně ověřuje.

Za rok **2014** zveřejnilo rozvahu **17 z 20 o.p.s.** a pouze **7 z 16 ústavů**. A to dle **tabulky 4.5**.

Graf 4.6 Rozvaha 2014

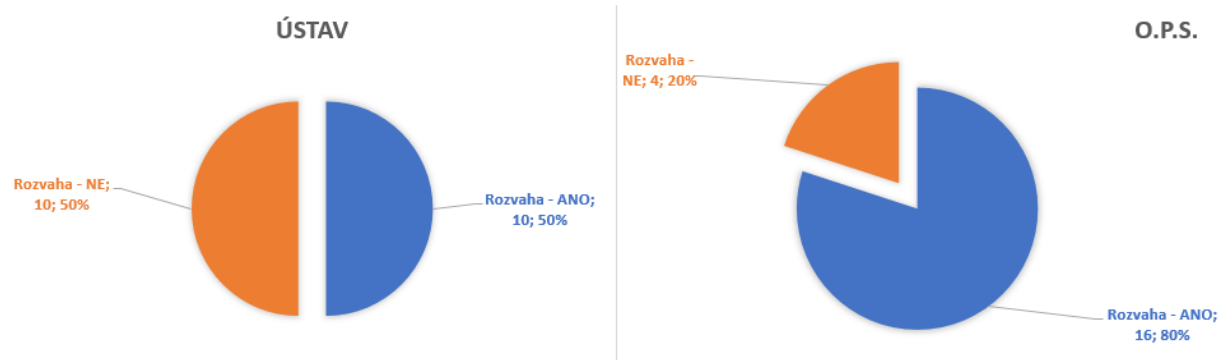

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Jak lze vidět ve výše uvedeném **grafu 4.6**, tak z vybraného vzorku NNO zveřejnilo rozvahu ve sbírce listin **85 % o.p.s.** a pouze **44 % ústavů**.

Nutno dodat, že NNO, které byly povinné k auditu, měly všechny výkazy, a to včetně výroční zprávy vložené ve sbírce listin. Rovněž je zde vidět, že organizace nepovinné k auditu s výkazy pro rok **2015** rozhodně nespěchají. Rozvahu za rok **2015** zveřejnilo **16 z 20 o.p.s.** a **10 z 20 ústavů**.

Graf 4.7 Rozvaha 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

K datu analýzy byly tedy dostupné rozvahy za rok **2015** pro **80 %** analyzovaných **o.p.s.** a pro **50 %** analyzovaných **ústavů**. Tyto informace pocházejí z výše uvedeného grafu 4.7.

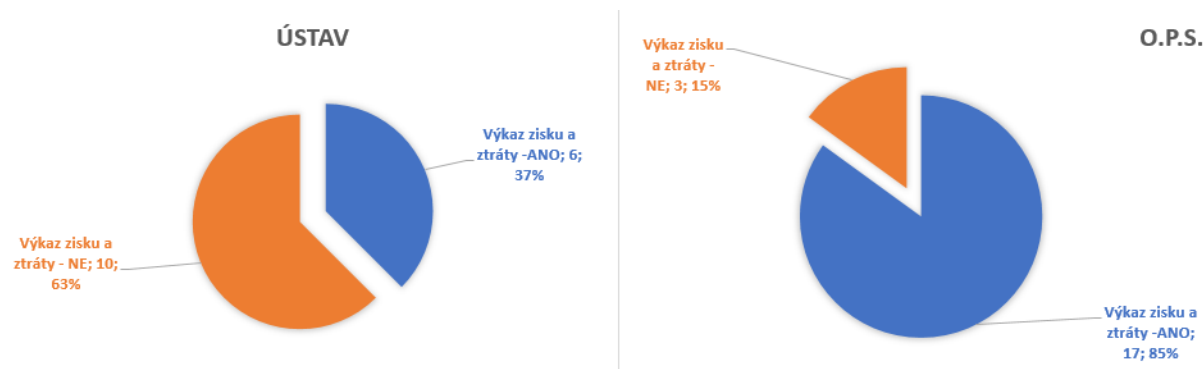
Tab. 4.5 Rozvahy 2014 a 2015

	2014	2015
Název ústavu	Rozvaha	Rozvaha
Handicapoviny, z.ú.	NE	ANO
Centrum nové naděje, z.ú.	ANO	NE
Lumpíkov, z. ú.	NE	NE
Ústav legislativních studií, z.ú.	NE	NE
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	NE
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	ANO
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	ANO	ANO
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE	ANO
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	ANO	ANO
Ústav Pohoda, z. ú.	ANO	ANO
MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	NE
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	ANO
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	ANO
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO	NE
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	NE
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	ANO	ANO
Název o.p.s.	Rozvaha	Rozvaha
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO
Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE	NE
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	NE	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	ANO	NE
Astras, o.p.s.	ANO	ANO
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	ANO	ANO
Společně, o.p.s.	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO
yourchance, o.p.s.	NE	NE
Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Tabulka 4.6 uvádí, kolik z vybraného vzorku NNO uvedlo do sbírky listin **výkaz zisku a ztráty** za rok **2014** a **2015**. Podle této tabulky zveřejnilo výkaz zisku a ztráty za rok **2014** **17 z 20 o.p.s.** a **6 z 16 ústavů**.

Graf 4.8 Výkazy zisku a ztráty 2014

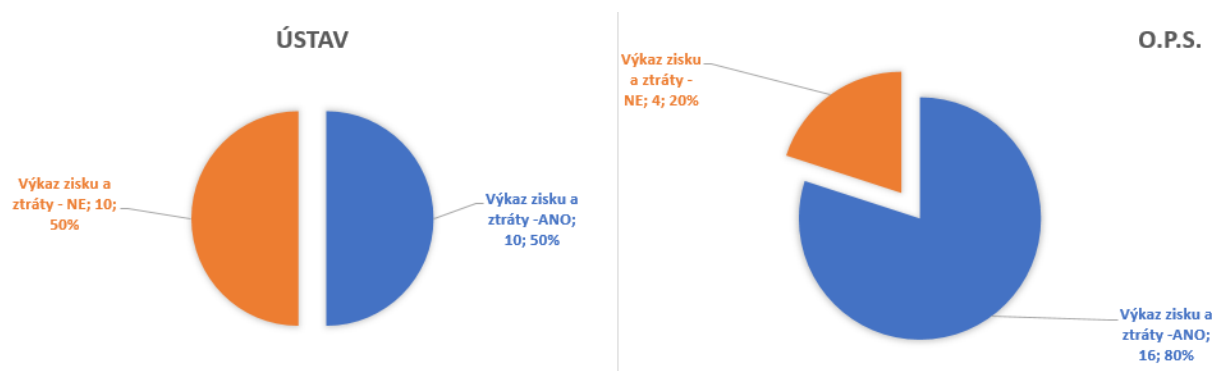

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Jak je uvedeno v **grafu 4.8**, tak z vybraného vzorku NNO zveřejnilo **výkaz zisku a ztráty** za rok **2014** **85 % o.p.s.** a **37 % ústavů**.

Informace, zda vybrané neziskové organizace zveřejnily výkaz zisku a ztráty za rok **2015**, se nachází rovněž v tabulce 4.6. Dle **grafu 4.9** tento výkaz zveřejnilo **16 z 20 o.p.s.**, což představuje **80 %** a **10 z 20 ústavů**, čili **50 %**.

Graf 4.9 Výkazy zisku a ztráty 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Tab. 4.6 Výkazu zisku a ztráty 2014 a 2015

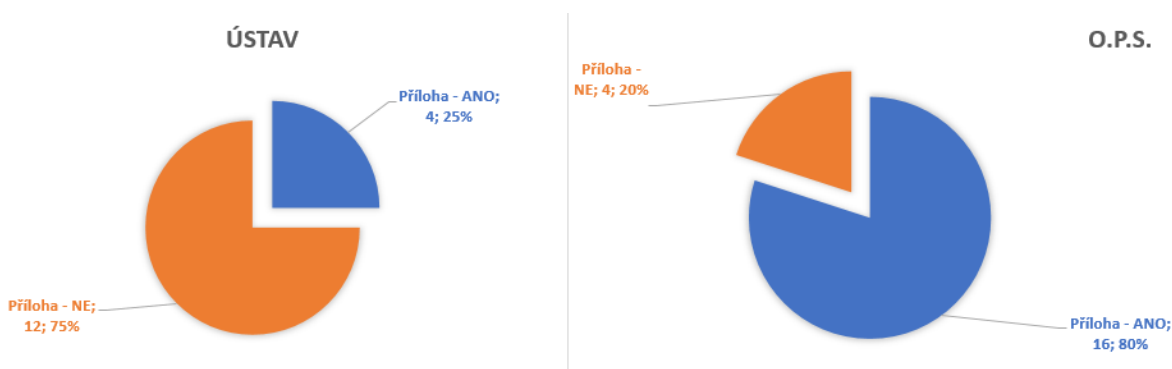
	2014	2015
Název ústavu	Výkaz zisku a ztráty	Výkaz zisku a ztráty
Handicapoviny, z.ú.	NE	ANO
Centrum nové naděje, z.ú.	ANO	NE
Lumpíkov, z. ú.	NE	NE
Ústav legislativních studií, z.ú.	NE	NE
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	NE
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	ANO
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	ANO	ANO
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE	ANO
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	ANO	ANO
Ústav Pohoda, z. ú.	ANO	ANO
MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	NE
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	ANO
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	ANO
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE	NE
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	NE
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	ANO	ANO
Název o.p.s.	Výkaz zisku a ztráty	Výkaz zisku a ztráty
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO
Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE	NE
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	NE	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	ANO	NE
Astras, o.p.s.	ANO	ANO
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	ANO	ANO
Společně, o.p.s.	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO
yourchance, o.p.s.	NE	NE
Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Z kapitoly 2.2.3 vyplývá, že tyto tři výkazy jsou součástí účetní závěrky. Lze tedy předpokládat, že pokud vybraná organizace zveřejní rozvahu a výkaz zisku a ztráty, bude dostupná i příloha. Bohužel tento úsudek je touto analýzou vyvrácen.

Přílohu za rok **2014** dle **tabulky 4.7** zveřejnilo **16** z 20 **o.p.s.** a **4** z 16 **ústavů**. Nicméně tyto hodnoty neodpovídají hodnotám, které byly zjištěny v předchozím bodě analýzy. Bylo zde zjištěno, že za rok **2014** zveřejnilo rozvahu **17** z 20 o.p.s. a pouze **7** z 16 ústavů. Z toho tedy vyplývá, že některé z analyzovaných účetních závěrek za rok **2014** nejsou **kompletní**.

Graf 4.10 Přílohy 2014

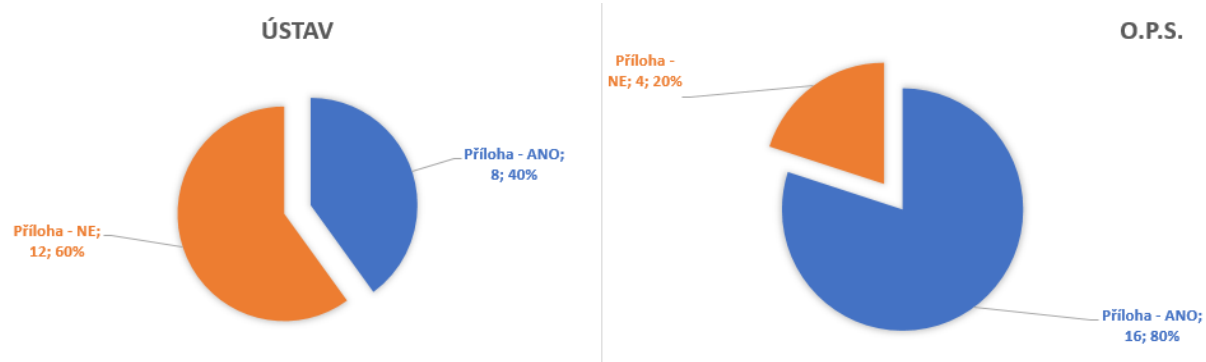

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Jak opět vyplývá z výše uvedeného **grafu 4.10**, přílohu za rok **2014** zveřejnilo **80 %** z analyzovaných **o.p.s.** a **25 %** z analyzovaných **ústavů**.

Stejná situace nastává i v případě analýzy vybraného vzorku příloh pro rok **2015**. Tu zveřejnilo, dle **tabulky 4.7**, **16** z 20 **o.p.s.** a **8** z 20 **ústavů**. **Výkaz zisku a ztráty** z vybraného vzorku NNO zveřejnilo **16** z 20 o.p.s. a **10** z 20 ústavů. Opět se ani tyto hodnoty **neshodují**. Z toho lze opět usoudit, že **2** z analyzovaných účetních závěrek NNO **nejsou kompletní**.

Graf 4.11 Přílohy 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Z analýzy vybraného vzorku příloh NNO vyplývá, že za rok **2015 přílohu** zveřejnilo **80 % o.p.s.** a **40 % ústavů**. Tato informace je graficky znázorněna ve výše uvedeném grafu 4.11.

Tab. 4.7 Přílohy 2014 a 2015

	2014	2015
Název ústavu	Příloha	Příloha
Handicapoviny, z.ú.	NE	ANO
Centrum nové naděje, z.ú.	NE	NE
Lumpíkov, z. ú.	NE	NE
Ústav legislativních studií, z.ú.	NE	NE
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	NE	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	NE
Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	NE
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	ANO	NE
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE	ANO
Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	NE	ANO
Ústav Pohoda, z. ú.	ANO	ANO
MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	NE
Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	ANO
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	ANO
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE	NE
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	NE
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	ANO	ANO
Název o.p.s.	Příloha	Příloha
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO
Jeden svět, obecně prospěšná společnost	ANO	ANO
Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO
Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO
Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO
Kola pro afriku, obecně prospěšná společnost	NE	NE
Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO
NOVIDA, o.p.s.	NE	NE
Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	ANO
JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO
Suchopýr, o.p.s.	ANO	ANO
SKOK do života, o.p.s.	NE	NE
Astras, o.p.s.	ANO	ANO
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO
KYKLOP, o.p.s.	ANO	ANO
Společně, o.p.s.	ANO	ANO
Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO
yourchance, o.p.s.	NE	NE
Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO
Portimo, o.p.s.	ANO	ANO

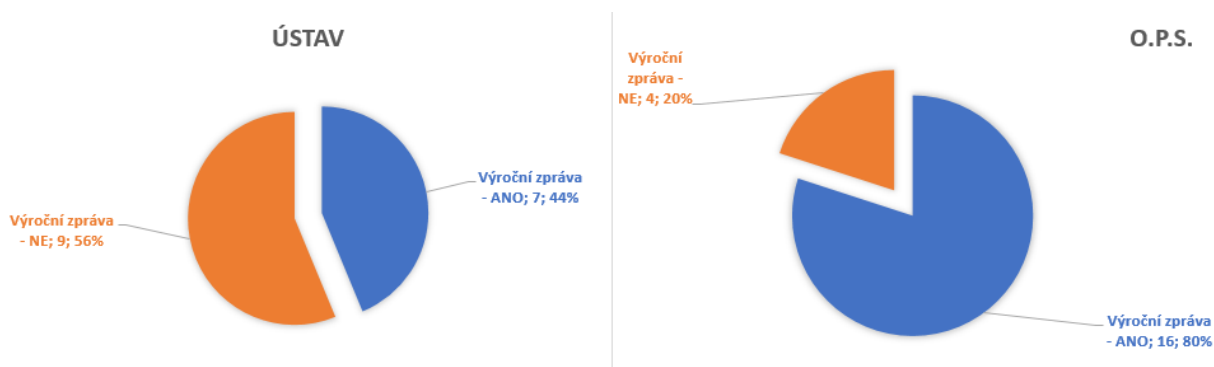
Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

4.8 Výroční zpráva

Dalším kritériem, které je v této kapitole předmětem analýzy, je výroční zpráva. Co je obsahem výroční zprávy vybraných NNO je uvedeno v kapitole 2.2.4.

Z vybraného vzorku NNO zveřejnilo výroční zprávu za rok **2014 16** z 20 **o.p.s.** a **7** z 16 **ústavů**. To představuje, jak vyplývá z **grafu 4.12**, **80 %** zkoumaných **o.p.s.** a **44 %** **ústavů**.

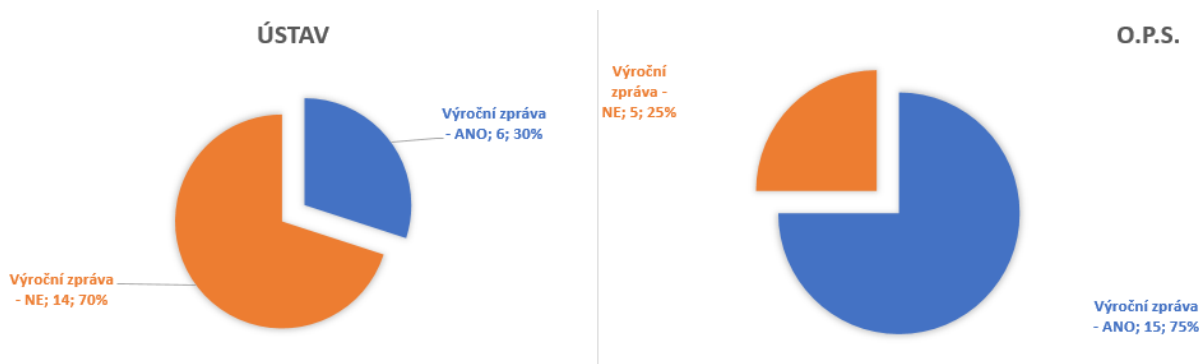
Graf 4.12 Výroční zpráva 2014

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Za rok **2015** zveřejnilo výroční zprávu **15** z 20 **o.p.s.**, což představuje **75 %** ze zkoumaného vzorku. Za stejný rok zveřejnilo výroční zprávu **6** z 20 **ústavů**. To představuje **30 %**. Tato informace je uvedena v **grafu 4.13**.

Graf 4.13 Výroční zpráva 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

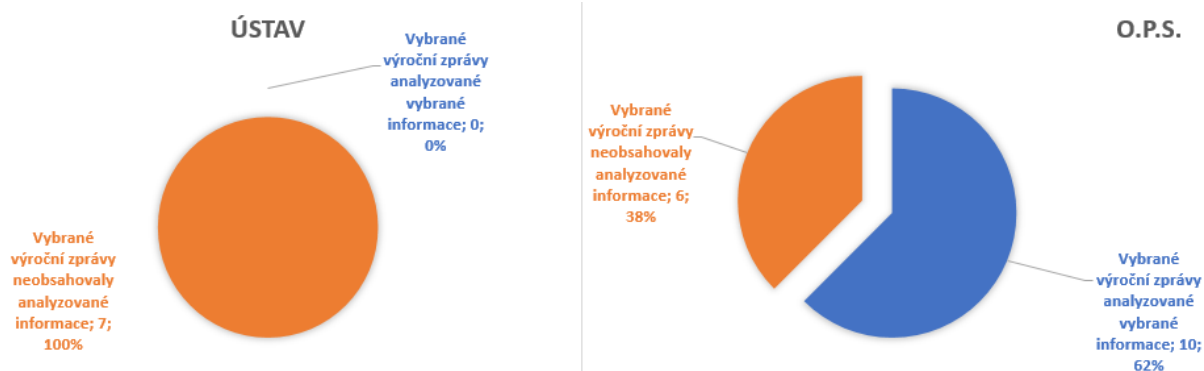
Dalším předmětem analýzy bylo zjistit, zda jsou ve výročních zprávách obsaženy tyto informace:

- informace o čerpání dotací,
- informace o významných partnerech či dárcích,
- informace o mzdových nákladech či vyplacených odměnách.

Z 16 analyzovaných **výročních zpráv o.p.s.** za rok **2014** obsahovalo informaci ohledně čerpání dotací **14** z nich. Výročních zpráv ústavů bylo o něco méně. Za rok 2014 bylo předmětem analýzy 7 výročních zpráv **ústavů** a pouze **jediná** z nich obsahovala informace týkající se čerpání dotací. Z 16 analyzovaných výročních zpráv **o.p.s.** za rok 2014 poskytovalo informaci o **významných partnerech** či dárcích **10**. Ze 7 výročních zpráv **ústavů** neobsahovala informace o významných partnerech **žádná** z nich. Poslední informace týkající se **mzdových nákladů** či vyplacených odměn byla k dispozici v **1** ze 7 analyzovaných výročních zpráv **ústavů** a ve **všech** 16 analyzovaných výročních zpráv **o.p.s.** Přehled dostupnosti těchto informací ve vybraných výročních zprávách se nachází v **tabulce 4.8**.

V roce **2014** nebyl přehled všech těchto informací v **žádné** ze 7 zkoumaných **výročních zpráv ústavů**. Úspěšnost tedy činila **0 %**. Z 16 výročních zpráv **o.p.s.** pro rok 2014 byly všechny tyto informace dostupné v **10** z nich. To představuje **62 %**. Tyto informace lze vidět i v níže dostupném **grafu 4.14**.

Graf 4.14 Dostupnost analyzovaných informací ve vybraném vzorku výročních zpráv pro rok 2014

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Tab. 4.8 Dostupnost vybraných informací ve výroční zprávě pro rok 2014

	Název ústavu	Přehled o dotacích	Významní dárci	Mzdové náklady
1	Centrum nové naděje, z.ú.	ANO	NE	NE
2	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	NE	NE
3	Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	NE	NE	NE
4	Ústav zdravotní a sociální péče, z.ú.	NE	NE	NE
5	MAS Brdy, z.ú.	NE	NE	NE
6	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	NE	NE	ANO
7	Centrum odborného rozvoje, z.ú.	NE	NE	NE
	Název o.p.s.	Přehled o dotacích	Významní dárci	Mzdové náklady
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO	ANO
2	Jeden svět, obecně prospěšná společnost	NE	NE	ANO
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
4	Centrum Paraple, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
6	Renarkon, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
7	Společnost Podané ruce, o.p.s.	ANO	NE	ANO
8	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
9	Suchopýr, o.p.s.	ANO	NE	ANO
10	Astras, o.p.s.	ANO	NE	ANO
11	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
12	KYKLOP, o.p.s.	ANO	NE	ANO
13	Společně, o.p.s.	NE	NE	ANO
14	Dobromysl, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
15	Maltéžská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
16	Portimo, o.p.s.	ANO	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Pro rok **2015** zveřejnilo **výroční zprávu 15** z 20 o.p.s. a **6** z 20 ústavů.

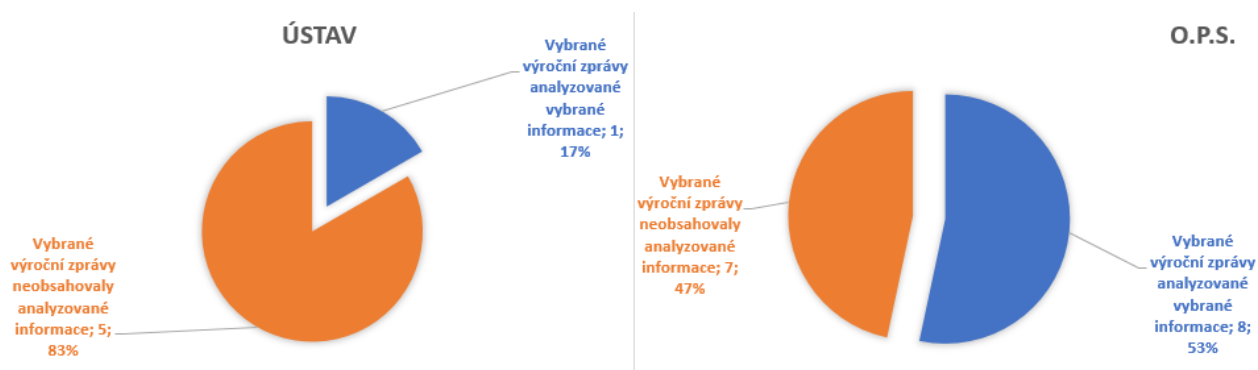
Situace pro tento rok je o něco lepší. Informace týkající se **čerpání dotací** byla obsažena ve **3** z 6 analyzovaných výročních zpráv **ústavů** a v **14** z 15 výročních zpráv **o.p.s.**

Přehled významných **dárců** či **partnerů** byl k dispozici ve **2** z 6 analyzovaných výročních zpráv **ústavů** a v **8** z 15 výročních zpráv **o.p.s.**

Posledním úkolem bylo zjistit, kolik z 15 výročních zpráv o.p.s. a 6 ústavů obsahuje informaci týkající se **mzdových nákladů** nebo vyplacených odměn. Tato informace byla ve **všech 15** zkoumaných výročních zpráv **o.p.s.** A z 6 výročních zpráv **ústavů** tuto informaci obsahovaly pouze **2**. Všechny tyto informace jsou dostupné v níže uvedené **tabulce 4.9**.

Analyzované informace byly obsaženy v **1** z 6 zkoumaných výročních zpráv **ústavů**, tedy v **17 %** z nich. V případě **o.p.s.** byly všechny informace pouze v **7** z 15 analyzovaných výročních zpráv. Což představuje **53 %**. Rovněž i v tomto případě si lze tyto hodnoty ověřit z níže uvedeného **grafu 4.15**.

Graf 4.15 Dostupnost analyzovaných informací ve vybraném vzorku výročních zpráv pro rok 2015

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Tab. 4.9 Dostupnost vybraných informací ve výroční zprávě pro rok 2015

	Název ústavu	Přehled o dotacích	Významní dárci	Mzdové náklady
1	Ústav metodiky první pomoci, z.ú.	NE	NE	NE
2	Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	NE	NE	NE
3	MAS Brdy, z.ú.	ANO	ANO	NE
4	Pečovatelská služba Kroměříž, z.ú.	ANO	NE	ANO
5	Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	ANO	ANO	ANO
6	Centrum odborného rozvoje, z.ú.	NE	NE	NE
	Název o.p.s.	Přehled o dotacích	Významní dárci	Mzdové náklady
1	Obecně prospěšná společnost pro český ráj	ANO	ANO	ANO
2	Jeden svět obecně prospěšná společnost	NE	NE	ANO
3	Magdaléna, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
4	Paraple o.p.s.	ANO	ANO	ANO
5	Člověk v tísni, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
6	Renarkon o.p.s.	ANO	ANO	ANO
7	Společnost Podané ruce o.p.s.	ANO	NE	ANO
8	JIZERSKÁ, o.p.s.	ANO	NE	ANO
9	Astras, o.p.s.	ANO	NE	ANO
10	Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.	ANO	NE	ANO
11	KYKLOP o.p.s.	ANO	NE	ANO
12	Společně, o.p.s.	ANO	NE	ANO
13	Dobromysl o.p.s.	ANO	ANO	ANO
14	Maltézská pomoc, o.p.s.	ANO	ANO	ANO
15	Portimo, o.p.s.	ANO	ANO	ANO

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

4.9 Aktiva, výnosy a počet zaměstnanců

Jedním z dalších analyzovaných kritérií je celková výše aktiv, výnosů a počtu zaměstnanců. Jedná se o důležitou informaci z hlediska velikosti majetku, jímž organizace disponuje, a jak vysokou částku se jí podařilo během kalendářního roku získat. Díky těmto informacím lze zjistit, zda je účetní jednotka povinná k auditu či nikoliv. Kdy je účetní jednotka povinná k auditu, je uvedeno v kapitole 2.2.5.

Informace ohledně počtu o.p.s. či ústavů, které zveřejnily výši aktiv a výnosů, již není třeba zveřejňovat. Hodnoty by byly totožné jako hodnoty v kapitole 4.7. A to z toho důvodu, že výše sumy aktiv pochází z rozvahy a výše výnosů z výkazu zisku a ztráty.

Komentář k tabulce 4.10: Pokud je sledovaná hodnota označena písmeny xxx, znamená to, že tyto údaje nebyly k dispozici, a to z toho důvodu, že vybraná NNO ještě neexistovala. Pokud je sledovaná hodnota označena slovem „NE“, znamená to, že tento údaj nebyl nalezen. Pokud je sledovaná hodnota označena slovem „ANO“, číslem, popřípadě kombinací obou dvou, znamená to, že údaj byl k dispozici.

Žádný ze zkoumaných **ústavů**, který zveřejnil vybrané výkazy, nedisponoval v roce vyšší hodnotou aktiv než je **40 milionů Kč**. A to jak v roce **2014**, tak i v roce **2015**.

Hranici **40 milionů Kč** sumy aktiv překročily **2** ze zkoumaných **o.p.s.**, které zveřejnily vybrané výkazy. A to v **obou** pozorovaných **letech**. Všechny tyto údaje vycházejí z **tabulky 4.10**.

Tab. 4.10 Aktiva, výnosy a počet zaměstnanců pro rok 2014 a 2015

	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Název ústavu	Aktiva v tis. Kč	Aktiva v tis. Kč	Výnosy v tis. Kč	Výnosy v tis. Kč	Počet zaměstnanců	Počet zaměstnanců
Handicapoviny, z.ú.	xxx	267	xxx	530	xxx	0
Centrum nové naděje, z.ú.	1722	NE	2868	NE	NE	NE
Lumpíkov z. ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Ústav legislativních studií, z.ú.	xxx	NE	xxx	NE	xxx	NE
Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú.	xxx	NE	xxx	NE	xxx	NE
Ústav pro podporu investic, z. ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Ústav metodiky první pomoci, z.s.	NE	53	NE	63	NE	NE
Ústav nezávislé žurnalistiky, z.ú.	709	418	1086	3808	NE	NE
Ústav modelů ve vzdělávání, zapsaný ústav	NE	309	NE	36	NE	ANO/0
Ústav zdravotní a sociální péče z.ú.	320	231	320	307	ANO/2	ANO/1
Ústav Pohoda, z. ú.	246	946	377	2191	ANO/1	ANO/9
MAS Brdy, z.ú.	115	208	403	2177	ANO/7	ANO/2
Centrum paliativní péče, z. ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Pečovatelská služba Kroměříž z.ú.	xxx	1145	xxx	6300	xxx	ANO/17
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.	NE	277	NE	284	NE	NE
Středočeské rozvojové centrum, z. ú.	3	NE	NE	NE	NE	NE
Centrum společného nákupu energií, z.ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Centrum na verandě Beroun, z.ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Centrum sociálních služeb ČESKÝ DOMOV, z.ú.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Centrum odborného rozvoje, z.ú.	15	160	0	598	ANO/0	ANO/1
Název o.p.s.	Aktiva v tis. Kč	Aktiva v tis. Kč	Výnosy v tis. Kč	Výnosy v tis. Kč	Počet zaměstnanců	Počet zaměstnanců
Obecně prospěšná společnost pro český ráj	7237	7239	2127	1510	ANO/2	ANO/3
Jeden svět obecně prospěšná společnost	614	689	1297	1672	ANO/1	ANO/1
Magdaléna, o.p.s.	39262	25535	42158	43732	ANO/54	ANO/54
Centrum Paraple o.p.s.	86764	89937	34827	33256	ANO/51	ANO/51
Člověk v tísni, o.p.s.	460144	657797	1070356	1475880	ANO/358+660	ANO/366+713
Kola pro afriku obecně prospěšná společnost	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Renarkon o.p.s.	28373	30992	26040	25797	NE/38	ANO/37
NOVIDA, o.p.s.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Společnost Podané ruce o.p.s.	14779	15505	68794	71257	ANO/119	ANO/108
JIZERSKÁ, o.p.s.	16110	15209	7050	4269	ANO/12	ANO/1
Suchopýr o.p.s.	13951	12297	14099	16899	ANO/13	ANO/13
SKOK do života, o.p.s.	2756	NE	12163	NE	NE	NE
Astras, o.p.s.	1698	1614	7414	7457	ANO/11	ANO/13
Obecně prospěšná společnost Síríus, o.p.s.	14138	10410	39607	15674	ANO/53	ANO/63
KYKLOP o.p.s.	109	155	1165	1382	ANO/7	ANO/9
Společně, o.p.s.	3533	4135	6752	3791	ANO/13	ANO/3
Dobromysl o.p.s.	4761	4205	10775	8955	ANO/24	ANO/22
yourchance o.p.s.	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Maltézská pomoc, o.p.s.	5639	6015	22043	27764	ANO/138	ANO/40
Portimo, o.p.s.	1323	1186	7380	7672	ANO/18	ANO/19

Zdroj: www.justice.cz, vlastní úprava

Žádný ze zkoumaných **ústavů**, který zveřejnil vybrané výkazy, nedosáhl výše **výnosů vyšší než 80 milionů Kč**.

Ze všech analyzovaných **o.p.s.**, které zveřejnily vybrané výkazy, pouze **jediná** dosáhla vyšších **výnosů než 80 milionů Kč**. A to rovněž v **obou** posuzovaných **letech**. Výše výnosů analyzovaných NNO jsou uvedeny v **tabulce 4.10**.

Hraniční hodnotu počtu **50 zaměstnanců** nepřekročil **žádný** ze zkoumaných **ústavů**, který zveřejnil vybrané výkazy. A to ani v jednom roce.

Tuto hranici však překročilo **5** z analyzovaných **o.p.s.**, které zveřejnily vybrané výkazy. A to jak v roce **2014**, tak i v roce **2015**. Přesné počty zaměstnanců vybraných NNO jsou uvedeny v tabulce 4.10. Pokud nebyly součástí výroční zprávy, byla tato informace obsažena v příloze účetní závěrky.

4.10 Shrnutí

O vykazovací morálce NNO si lze díky této analýzy vytvořit určitou představu. Otázkou zní, jaké **termíny** musí NNO dodržovat a jaké ji hrozí **sankce**. Všechny tyto informace jsou součástí kapitoly 2 a shrnuty níže v **tabulce 4.11**.

Tab. 4.11 Termíny a sankce pro zveřejnění dokumentů ve sbírce listin dle vybrané legislativy

Zákon	Paragraf	Termín	Sankce
Zákon o veřejných rejstřících	Dle § 72 odst. 1	Bez zbytečného odkladu	Do výše 100 000 Kč
ZOÚ/nepodléhají auditu	Vyhláška č. 504/2002 Sb	2014 - 31.3.2016 2015 - 30.11.2017	3 % hodnoty aktiv celkem
ZOÚ/podléhají auditu	Dle § 21a odst. 2	Nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní	3 % hodnoty aktiv celkem
Zákon o o.p.s. (o.p.s.)	Dle § 20 odst. 1	Nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období	Nejsou stanoveny
Nový občanský zákoník (Ústav)	Dle § 416 odst. 2	Nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období	Nejsou stanoveny

Zdroj: Zákon o o.p.s., zákon o účetnictví, zákon o veřejných rejstřících a nový občanský zákoník, vlastní úprava

5 Závěr

Cílem této práce bylo analyzovat 20 o.p.s. a 20 ústavů. Konkrétně se jednalo o analýzu internetových stránek vybraného vzorku neziskových organizací. Což byl cíl, který byl splněn. Zjištěné výsledky jsou detailně analyzovány a porovnány ve 3. kapitole.

Tato analýza vybraného vzorku NNO ukázala, že většina NNO, které provozují internetové stránky, se snaží skrze ně poskytovat dostatečné množství informací. Z analyzovaného vzorku 20 o.p.s. jich provozovalo internetové stránky 19 a z 20 sledovaných ústavů jich provozovalo internetové stránky pouze 10. Zákonem není stanoveno, že by měly neziskové organizace provozovat internetové stránky, ale v dnešní době je to více než vhodné. Už jen z toho důvodu, aby mohly skrze internet oslovit větší množství dobrovolníků, partnerů či sponzorů.

Dalším cílem bylo zjistit, zda vybraný vzorek NNO zveřejňuje všechny příslušné výkazy. Tedy účetní závěrku, výroční zprávu a vše, co k tomu patří. Díky informacím z kapitoly 4, která se této problematice věnuje, lze zjistit, že ne všechny sledované NNO zveřejňují tyto výkazy tak, jak mají. Ať už nevykazují vůbec nic nebo jenom část toho, co vykazovat mají, jedná se vždy o porušení zákona. Ať už se jedná o zákon o účetnictví, zákon o o.p.s., nový občanský zákoník či zákon o veřejných rejstřících. Jaké výkazy mají o.p.s. a ústav vykazovat, je uvedeno ve 2. kapitole. A to včetně sankcí, které souvisí s nesplněním vykazovací povinnosti. Pokud by se měly zjištěné informace převést na statistická data, vypadala by situace následovně.

Vzorek 20 ústavů z celkového počtu 123 ústavů představuje 16 % všech ústavů za rok 2014. Stejný počet pro rok 2015, kde celkový počet ústavů činil 388 představuje 5 %.

Situace u o.p.s. je následující: Ze sledovaného vzorku 20 o.p.s. pro rok 2014 a celkového počtu 2926 o.p.s. za rok 2014 představuje tento vzorek 0,68 % a pro rok 2015, kdy počet o.p.s. klesl na 2896, zastupuje 0,69 % všech o.p.s.

Analýza informací zveřejněných ve sbírce listin pro rok 2014 se prováděla u 20 o.p.s. a 16 ústavů. Klíčovým výsledkem této analýzy je fakt, že 16 z těchto 20 o.p.s. zveřejnilo výroční zprávu. Což představuje 80 %. Z 16 analyzovaných ústavů zveřejnilo výroční zprávu 7 z nich. To představuje pouhých 44 %. Pokud by se tyto poměry aplikovaly na všechny o.p.s. a ústavy, znamenalo by to, že svou vykazovací povinnost nesplňuje 20 % o.p.s. a 56 % všech ústavů. Na základě těchto informací lze usoudit, že vykazovací morálka je v případě o.p.s. lepší než v případě ústavů. Konkrétnější informace se nacházejí v kapitole 4.

Ani samotná legislativa není zcela konkrétní. Termín pro zveřejnění výroční zprávy nalezneme hned ve 4 zdrojích, ale který z nich se má použít jako hlavní už nikde uvedeno není. Toto shrnutí se nachází na konci 4. kapitoly v tabulce 4.11.

Data byla analyzována z internetových stránek www.justice.cz. Na závěr nutno podotknout, že rychlost stahování dokumentů ze sbírky listin byla velice podprůměrná. Rovněž kvalita těchto dokumentů nebyla dostačující a některé ze zkoumaných dokumentů byly dokonce místy nečitelné.

Jediným rozumným řešením je zvýšit množství kontrol těchto výkazů, popřípadě výši pokut za nedodržení vykazovací povinnosti. Pokud svou vykazovací povinnost nesplňuje takové množství NNO, je otázkou, jaká je situace v případě obchodních společností. To však není předmětem této práce.

Další otázka zní, zda je opravdu nutné zatěžovat NNO takovouto byrokracií a nutit tyto NNO, aby investovaly svůj čas a prostředky pro splnění vykazovací povinnosti, namísto aby se věnovaly prospěšné činnosti. Možná by bylo vhodné motivovat NNO tím, že budou mít nárok snížit si základ daně o určitou, zákonem stanovenou částku. A to v případě, že splní a prokážou svou vykazovací povinnost.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy:

- [1] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 288 s. ISBN 978-80-7552-040-1.
- [2] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 408 s. ISBN 978-80-7552-103-3.
- [3] DVOŘÁK, Tomáš. *Obecně prospěšná společnost*. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 124 s. ISBN 978-80-7357-598-4.
- [4] TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. Praha: Professional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.
- [5] PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. 256 s. ISBN 978-80-271-0339-3.
- [6] MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 1999. 256 s. ISBN 9788072636754.
- [7] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 172 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
- [8] VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5477-2.

b) Periodika

[9] BACHMAN, Petr. Some Problems of Czech Nonprofit Sector Transparency. E & M, EKONOMIE A MANAGEMENT. 2012, č. 2 s. 104-114. ISSN 2336-5604.

[10] RYNEŠ, Petr. *Podvojné účetnictví a účetní závěrka 2016*. 16. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 1168 s. ISBN 978-80-7263-994-6.

[11] *UNES: účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace*. Praha: ASPI Publishing, 2003-. ISSN 1214-181x.

c) Legislativa

[12] Vyhláška č. 504/2002 Sb., Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

[13] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

[14] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

[15] Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb.

[16] Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, ve znění pozdějších předpisů.

[17] Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, ve znění pozdějších předpisů.

[18] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

[19] Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů.

[20] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

[21] Zákon č. 3/2002 Sb., o zákon o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

[22] Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů.

[23] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

[24] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

[25] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

d) elektronické dokumenty a ostatní

[26] BACHMAN, Petr. Transparentnost a veřejná prospěšnost českých neziskových organizací. [online]. 2012 [cit. 2017-02-14]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_bachmann_pro_web.pdf

[27] BERGEROVÁ, Marcela. Řízení neziskových organizací [online]. 2013 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: http://www.vossp.cz/wp-content/uploads/2013/11/Rizeni_NNO.pdf

[28] Cesta ke zvýšení věrohodnosti neziskových organizací [online]. 2013 [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.avpo.cz/2014/cesta-ke-zvyseni-verohodnosti-neziskovych-organizaci-zavedeni-systemu-hodnoceni-spolehlivosti-neziskovych-organizaci-v-cr/>

[29] MARTÍNKOVÁ, Michaela. Jednoduché účetnictví od roku 2016 znovu v zákoně [online]. 2015 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/jednoduche-ucetnictvi-bude-od-roku-2016-znovu-v-za/>

[30] MARTÍNKOVÁ, Michaela. Příloha k účetní závěrce od roku 2016 [online]. 2016 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/priloha-k-ucetni-zaverce-od-roku-2016/>

- [31] MOKRÝ, Lukáš. Povinné ukládání dokumentů do sbírky listin [online]. 2015 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/legislativa-pro-podnikatele/povinne-ukladani-dokumentu-do-sbirky-listin-pro-ko/>
- [32] Novinky ve zveřejňování informací z účetnictví [online]. 2015 [cit. 2017-01-14]. Dostupné z: <http://www.spaudit.cz/novinky-ve-zverejnovani-informaci-z-ucetnictvi/>
- [33] PELIKÁNOVÁ, Anna. Vše o auditu v neziskovkách [online]. 2015 [cit. 2017-02-16]. Dostupné z: <http://www.uctujemeneziskovky.cz/clanky/vse-o-audit-u-v-neziskovkach>
- [34] Skutečnosti zapisované do rejstříku ústavů [online]. 2015 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.annojmk.cz/skutečnosti-zapisovane-do-rejstriku-ustavu>
- [35] Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014–2016 [online]. 2016 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/data/Statistika%20po%20C4%8Dtu%20nest%C3%A1tn%C3%A1Dch%20neziskov%C3%BDch%20organizac%C3%AD%202014_2016_prosinec%202016txt16356.pdf

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
Kč	Koruna česká
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
ZOÚ	Zákon o účetnictví

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 21. dubna 2017

.....

Štěpán Gál

Seznam příloh

Příloha č. 1 Analýza sbírky listin vybraného vzorku o.p.s.

Příloha č. 2 Analýza sbírky listin vybraného vzorku ústavů